

Szerkesztőség, Hivatal és nyomda: Bul. Rev. Ferdinand (József főherceg-ut) 2. Telefon: 151. Szerzői cím: Közlöny, Arad. Az Aradi Nyomda Vállalat tulajdonosa, kiadása és rotációs nyomása. Munkatársak naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: évente 1000, félévre 540, negyedévre 270, havonta 90 Lej. Külföldre havonta 50 Lej feljebb. Ezves szám 5 Lej. Vasárnap 6 Lej. (Bucurestiben 50 bani felár.) Hirdetések tarifa szerint. ::

XLVI. évfolyam, 191. szám

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF

Kedd, 1931. augusztus 25

Uj numerus clausus

Magyarország új kultuszminisztere, Ernst Sándor, azt a kijelentést tette, hogy a numerus clausus a jövőben nemcsak hogy nem szűnik meg, hanem arra gondol, hogy *kiterjeszti az összes iskolákra*. Megjegyezte, hogy szándéka nem irányul egyik hitfelekezetre ellen se, csupán az a célja, hogy ne engedjen tovább tanulni olyan ifjút, aki *a tanárok megítélése szerint, nem arravaló*.

Erre a bölcs miniszteri kijelentésre lenne néhány megjegyzésünk. A numerus clausus politikai részéhez nem kívánunk hozzászólni, végezze el azt a pap-miniszter a magyar parlament liberális gondolkozású tagjaival. Mi csak a magyar miniszter szavainak befejező mondata ellen tiltakozunk. Tesszük ezt azért, nehogy ez az álláspont, amely súlyosan szemben áll a gyakorlati élettel, átlépje a mi határainkat is és itt is észébe juttassa valamelyik miniszternek, hogy az iskolai bizonyítvány dönti el, ki alkalmas az életre, ki nem.

Rábizzuk e sorok minden olvasójára, hogy tekintsen vissza iskolai éveire, nem talál-e nagyon-nagyon sok példát, amikor az élet kegyetlenül rácsáfolta a tisztelt tanári kar véleményére.

Vannak ifjak, akik az iskolában mindvégig jeles bizonyítványt kaptak, de akiket azután irgalmatlanul megbuktatott az élet. Mert oda alkalmatlanoknak bizonyultak. Viszont van akárhány, aki gyöngé évvégi bizonyítványokkal küzdött végig az iskolákat, de az életben aztán első eminens lett.

A legkiválóbb tudósokról, írókról, művészekről, politikusokról megállapították, hogy az iskolában gyöngé tanulók voltak.

Shakespeare nem végezhette el középiskoláit, színész lett és — a világirodalom herosa. Munkácsy Mihály rossz tanuló volt, asztalos inasnak adták és — a legnagyobb magyar festőművész lett.

Petőfi Sándort „szekundába pónálta sok számár professzora” és — örök csillagként ragyog a magyar költészet égboltozatán.

Ha gyakorlati igazság lenne, amit a magyar miniszter mondott és nem szürke elmélet csupán, akkor tesszen fel, ilyen miniszterválság idején, mint ami most Magyarországon van, nem is lenne nehéz megtalálni a kormányzásra alkalmas férfiakat.

Csak elő kellene kérni az iskolai bizonyítványokat és azokból csinálni minisztereket, akik a legjobb tanulók voltak. Pénzügyminiszter — mert ez található, ugylátszik, legnehezebben — természetesen csak az lehet, akinek mennyiségtanból végig „jeles” osztályzata volt. Különben nyilvánvaló, hogy a Bethlen-kormány is azért bukott meg, mert Wekerle, Klebelsberg, Scitovszky és a többiek nem voltak eminens tanulók.

A magyar kormány néhány évtizeddel ezelőtt gondoskodott róla, hogy azokat az ifjakat, akik eminensen abszolvták iskoláikat, *sub auspiciis regis*, a király gyűrűjével, avatták doktorrá. Lett is közülük néhány kitűnő szolgabíró, árvaszéki ülnök, talán képviselő is.

Ajánlanánk Ernst miniszter urnak, hogy a legközelebbi kormányválságot oldja meg oly módon, hogy gyűjtse össze mindama derék férfiakat és kitűnő tanulókat, akik a király gyűrűjét hordják ujjakon és alakítson kabinetet belőlük.

Félünk azonban, hogy ebből *„a tanárok megítélése szerint, arravaló”* társaságból kimeradnak majd a legkiválóbb szakifiaik.

Talán maga Ernst Sándor kultuszminiszter ur is!

Senior

Merényletterv Brassóban Venizelos ellen

Két gyanusan viselkedő görög fiatalembert fogott le a brassói sziguranca, akik közül az egyik revolvert rántott a görög miniszterelnökre — A görög sajtó Venizelos romániai látogatásáról

Athénből jelentik: Az athéni sajtó megelégedéssel ír Venizelos görög miniszterelnök romániai fogadtatásáról és annak a meggyőződésének ad kifejezést, hogy a két állam barátságát ez a fogadtatás és a miniszterelnököt körülvevő rokonszeny csak fokozni fogja. A görög lapok messze-menő következtetéseket vonnak le Venizelos romániai látogatásából.

Bucurestiből jelentik: A lapok brassói jelentései szerint Venizelos görög miniszterelnök brassói látogatása alatt két gyanus fiatalembert vettek őrizetbe, akik ellen az a gyanu merült fel, hogy merényletet akartak elkövetni a miniszterelnök ellen. A Fekete-templom előtti téren ugyanis a várakozók sorában, a görög kolónia tagjai kö-

zött két fiatalember is volt, akiknek viselkedésére már a fogadtatás elején figyelmesek lettek a sziguranca emberei. Amikor Venizelos a csoport előtt elhaladt, a görög fiatalemberek egyike revolvert akart előrántani, amiben azonban azonnal megakadályozták az állambiztonsági hivatal közegei. Ugy őt, mint társát felvitték a sziguranca, ahol megmotozásuk alkalmával társánál is töltött revolvert találtak. A nyomozás érdekében a sziguranca a két merénylő görög fiatalember nevét egyelőre nem közli a nyilvánossággal. A fővárosban a merényléről szóló hír egyébként nagy feltűnést keltett annál is inkább, mivel az csak most, néhány nappal Venizelos elutazása után került nyilvánosságra.

Letette az esküt az új magyar kormány

Csütörtökre hívták össze a parlamentet — Károlyi Gyula gróf kormányelnök nagyjelentőségű programbeszéde az egységes pártban — Új kinevezések és kombinációk

Ernst Sándor kultuszminiszter az új numerus claususról

Budapestről jelentik: Az új magyar kormány tagjai, — valamennyien fekete díszmaggal öltözve — pont 12 órakor megjelentek a Várpalotának a szertartási termében, hogy letegyék az esküt. Elsőnek Károlyi Gyula gróf, a kormányelnök tette le az esküt és Zsitvay Tibor olvasta föl az eskü szövegét. Az eskütételnél megjelent Széchenyi Emil koronaőr is. Ezután fél egy órakor került sor a kormány többi tagjainak eskütételére. Az eskü szövegét itt Bárczy államtitkár olvasta föl. Az eskütétel után a kormányzó külön kihallgatáson fogadta a kormány valamennyi tagját.

Az új miniszterek nagyrésze még a mai napon átveszi rezortját. A kormány tagjai közül néhányan sajtónyilatkozatot is adtak. Kenéz kereskedelmi miniszter kijelentette, hogy hetenként egy napot az ipar s egy másik napot a kereskedelem vezetőivel való tárgyalások számára biztosít. Varga pénzügyi államtitkár elmondotta, hogy első teendő a köztisztviselők fizetésének leszállítása s az adók emelése körül fordul meg. *Nem helyesli a 33-as bizottság üléseinek titkosságát s hiszi, hogy most már meg fog szűnni ez a titkosság.*

Egyébként ma megjelent a hivatalos lap rendkívüli száma, amely a távozó kabinetet bucsztatja s megemlékszik az új kormányról is.

Bucsuznak a távozóktól

Ma megkezdődtek a csomagolások a miniszterelnökség hetes szobájában. Bethlen István gróf távozik — Károlyi Gyula gróf jön.

A távozó miniszterelnököt ma Darányi államtitkár vezetésével felkereste a miniszterelnökség személyzetének küldöttsége s könnyezve mondott bucsút Bethlen Istvárnak, aki szintén könnyezve válaszolt a szavakra s így fejezte be rövid beszédét:

— *Igérem, hogy soha sem leszek hűtlen azokhoz az eszmékhez, melyekért együtt küzdöttünk.*

Szcitovszkytól és Klebelsberg gróftól is elbucsuzott a miniszteriumuk személyzete.

A kormány új tagjai minden valószínűség szerint a mai napon átveszik hivatalaikat. Egyesek már túl is vannak az átvételén. Károlyi miniszterelnök kedden délután veszt át a miniszterelnökséget, ezt követi majd az első minisztertanács. Az egységes-párt ma értekezletet tart s ez alkalommal itt bemutatkoznak az új kormány tagjai s az egyes miniszterek programot adnak. Kedden megjelenik a miniszterelnök a harminchármas-bizottságban, ahol ez alkalommal megválasztják az ötös bizottságot, amelynek vezetőjévé Teleszky Jánost szeretnék megnevezni. Állítólag Rassy is bekerül az ötös-bizottságba. Hivatalos helyen cáfolják a reggeli lapok azon híret, mintha Prónay államtitkárt brüsszeli követé neveztek volna ki.

Ernst Sándor nyilatkozata

Feltűnést keltett az új kormány tagjainak szokásos nyilatkozata között Ernst Sándornak, az új kultuszminiszternek nyilatkozata a numerus claususról, amelyet az egyik budapesti hétfői lap munkatársának tett:

— A mai numerus clausus nem szűnik meg — mondotta a miniszter — *sőt azzal a gondolatlaltal foglalkozom, hogy a numerus clausust az összes iskolákra kiterjesztem*. Ne értsük félre egymást. Ennek a numerus claususnak *nem lenne semmiféle telekezeti éle, nem irányulna egyetlenegy telekezetre ellen sem*. A fiatalság ma túl nagy számmal kerül ki a főiskolákról és ezeknek az ifjaknak nagyon nehéz elhelyezkedést nyújtani. Arról kellene tehát gondoskodni, hogy már a főiskolákra se juthasson el oda nem való ifju. A tanári karnak a lehetőséghez képest arra kell törekednie, hogy ne engedjen át olyan ifjút, aki nem arravaló.

— Ismételtén hangsúlyozom, hogy ez a numerus clausus *nem irányulna egy hitfelekezetre ellen sem*. Természetes viszont, hogy a numerus clausus önmagában nem megoldás. Az ifjuság tanulni akar és nem lehet senkit sem elzárni attól, hogy művelődhessék. Amde a főiskolákról kikerülő ifjak el is akarnak helyezkedni. Itt azután már nagy nehézségek vannak,

Fontos, hogy diplomás ifjak tulságosan nagymértékben ne termeltessek. A lehetőséghez képest gondoskodnunk kell arról, hogy a főiskolákról kikerülő ifjak el tudjanak helyezkedni, részben *tul a trianoni határokon. Ebből a szempontból érintkezésbe kell jutnunk az egész világgal.* Senki meg ne kövessen, hogy kívándorlásra csábitók... Évekkel ezelőtt fölvettem már a kérdést: hol fognak az egyetemeket elvégző ifjak elhelyezkedni? A felelet egyáltalában nem megnyugtató. A fiatalság be nem váltható reménységekkel hagyja el a főiskolát. A diploma távolról sem jelent állami garanciát az elhelyezkedésre. Amikor tehát arra gondolok, hogy *a numerus clausus kiterjesszük a középiskolákra is, ez nem jelent mást, mint hogy a tanárok lehetőleg csak a jókat engedjék előre,* azokat az ifjakat, akik szellemileg és egyébként is arra valók. Más szempont, mint az arraysalóság, itt nem érvényesülhet.

Az új kormány programja

Az Egységes Pártban ma este értekezlet volt, amelyen megjelentek az új kormány tagjai, valamint a régi kormány tagjai is Bethlen István gróf vezetésével. Pesthy Pál elnök sajnálkozással emlékezett meg Bethlen távozásáról, majd az új kormányt biztosította a párt bizalmáról. A párt úgy Bethlent, mint Károlyit ünnepelte.

Ezekután Károlyi Gyula gróf fejtette ki programját:

— *Az új kormány — mondotta a miniszterelnök — határozott feladat végrehajtására vállalkozott. Első ilyen feladat az államháztartás egyensúlyozása, ami csak bizonyos adók emelésével érhető el. Ezzel szemben a kormány olyan intézkedéseket akar foganatosítani, amelyek az adófizetők teherbíróképességét emelik. A rossz termés, illetve a rosszul értékesíthető termés következtében inség állott elő és a kormány célja ezen a helyzeten javítani. Senkinek sem szabad éheznie.*

— *A kormány a külpolitikai téren — folytatta Károlyi gróf — Bethlen és Walkó nyomdokain fog haladni. Az Olaszországgal fenntartott barátság ápolása a célja a kormánynak és ez a barátság sohasem irányul valamelyik állam ellen és nem szolgál agresszív célokat. Ápolni fogjuk a Németországgal fennálló jóviszonyt. Franciaországgal való kapcsolatunkat kimélyítjük és javítjuk. A francia töke a legnagyobb részt jegyezte az új magyar kölcsönből. A kölcsöntárgyalások folyamán soha politikai kérdés nem merült fel és azok mindíg csak a gazdasági téren mozogtak. Anglia és Amerika mindenkor nagy megértéssel viselkedett Magyarországgal szemben. Törökország, Len-*

gyelország és Ausztria pedig őszinte barátaink. Gazdasági kapcsolatunkat ki fogjuk mélyíteni Romániával és Csehországgal szemben. Ha politikai téren még fenn is tarognak az ellentétek, de azok leküzdhetők, mert Magyarország szándékai békés és gátló momentumnak nem tekinthetők: így a még fennforgó politikai ellentétek is elsimíthatók lesznek.

Gróf Károlyi Gyula miniszterelnököt beszéde végzetével az egységes párt zajos ünneplésben részesítette.

Gróf Bethlen István bucsuszával

A miniszterelnök beszéde után Bethlen István gróf emelkedett szólásra. Bethlen István most előbbi szokásától eltérően nem ment fel a szónoki emelvényre, hanem a többi párttagokkal együtt ült a harmadik sorban, székéről felállva a következőket mondotta:

Lemondott az angol kormány: Macdonald az új kormányelnök

Nemzeti kormányt alakítanak, a szakszervezetek ellenzése ellenére is — A londoni francia nagykövet szokatlan látogatása az angol külügyi hivatalban

Munkáspárti többséggel kombinálják az új kabinetet

Londonból jelentik: A Macdonald-kormány ma délben 12 órakor tartotta meg utolsó minisztertanácsát, amelyre a miniszterelnök a királyi audienciáról érkezett. A király Macdonald előtt Baldwin-t és Sir Herbert Sámuel-t fogadta. Fél órai tanácskozás után a kormány tagjai azzal távoztak a minisztertanácsról: — Mindenen túl vagyunk. Lemondottunk.

Általában biztosra veszik, hogy koncentrációs kormány alakul, amelyet Macdonald alakít meg, még pedig Baldwin részvételével. A három nagy párt összefogása biztosra vehető. Ugy Baldwin, mint Lloyd George hajlandó részt venni a koncentrációs kabinetben. Az új kormánynak, egyes jólétesültek szerint, négy munkáspárti minisztere lesz. Az is tudni vélik, hogy Snowden és Thomas utólag tárcához jutnak. Snowden a hírek szerint kincstári kancellár lesz, mások viszont úgy tudják, hogy ezt a tárcát Lloyd George kapja meg. Baldwin főpecsétör lenne a hírek szerint. A külügyeket viszont lord Irwing, a volt indiai alkirály vezetné.

Londonból jelentik: Macdonald ma délután megbízatást kapott a kormányalakításra. Ez a tény a nemzeti kabinet megalakulását jelenti.

— A párttagokat hatványozott egységre szólítottam fel, mindenki álljon őrt az utolsó pillanatig. — Beszéde végzetével elismerését fejezte ki gróf Károlyi Gyula politikai képességéről. Az ülés Bethlen István, és Károlyi Gyula életével ért véget.

Az új kormány a parlamentet csütörtökön délré hívta össze.

A londoni sajtó egyébként a meglepedés hangján tárgyalja a magyar gazdasági helyzetet. A lapok megállapítják, hogy a korlátozások megszüntetése után a helyzet kedvező, a bevételek nagyobb arányúak, mint a kivételezések. Más lapok azt írják, hogy Magyarország első-szolgálatát adtak azzal, hogy 5 millió font kölcsönhöz juttatták s hogy kettős valutarendszert adtak gazdasági életének, a fiktív aranypengő bevezetésével.

A lapok értesülése szerint, a parlament szeptember 15-én összehívják. A nemzeti kormány életére vonatkozólag a jósálok igen különbözőek. Egyesek hat hétre, mások hat hónapra kontempláltak a megalakítandó nemzeti kormány élettartamát. Az új kormánynak egyebekben a munkás-kormány 20 tagjával szemben, csak 14 tagja lesz. Állítólag ez a gesztus a takarékoság jegyében született meg. Az új kabinet célja a nemzeti szanálás.

Macdonald ma délután öt órakor fogadta a jelölt kabinet valamennyi tagjának bucsulátogatását. A távozó premier ma délután nyugtatta át hivatalosan a királynak a munkáskormány lemondását.

Az újabb kombinációk szerint, az új kormánynak 10 munkáspárti, 6 konzervatív, 4 liberális minisztere lesz. Neville, Chamberlain, Sir Samuel, Hoare, lord Haillshen egészen bizonyosan tárcát kapnak az új kabinetben. Kinos felkűnést keltett, hogy a londoni francia nagykövet délután látogatást tett a külügyi hivatalban.

A végzet útjai

Irta: CSÁNYI PIROSKA.

Bombay... Forgalmas uccák, melyeken fel-alá hullámozott a tarka sokaság. A tömegből kivált egy fiatal emberpár, egy fehérruhás, széles csipkenapernyős hölgy és egy daliás angol katonatiszt. Lassan sétálgatva befordultak egy keskeny, kevésbé forgalmas uccába, majd megállottak egy régi, kopott, fura kis ház előtt. Bezörgettek, a kapu lassan megnyílt és a szép fehérnő kissé meglepetten, féltékenyen lépett be elsőnek a kapun, mely zaitalanul csukódott be utánuk. Sötét folyosón mentek végig. A folyosó végén beléptek egy félhomályba burkolt szobába, melyre nyomasztóan nehezedett rá a Kelet félelmét ébresztő, bűvös varázsa...

A szoba közepén tűz égett, s mellette keresztbetett lábakkal, mellén összefonott karokkal kuporgott a varázsló. Lehajtott fejjel, csukott szemekkel ült ott... A fiatal pár megállott az ajtóban. A hindu ebben a percben felemelte fejtét és felnyitotta szemeit. Megszólalt:

— Vártalak titeket! — mondta és lassan felemelkedettültéből.

— Azért jöttetek hozzám, hogy a Jövendőt kérdezzétek tőlem... De mondom nektek, ne kutassátok a Végzet útjait! — Szavait csend követte. De néhány pillanat múlva megszólalt a fiatalember:

— Megfizetem amit kérsz! — vetette oda a fakirnak. A fakir csak mosolygott. Titokza-

tos, elbűvölő mosoly volt ez... A Kelet mosolya... Majd megvetően félrehuzta ajkait és éles hangon szólott, az asszonyhoz intözve szavait:

— Te tudod Norma Sally, hogy én nem pénzért teszem... — A karcu fehérruhás asszony sánadtan, félelemmel vegyes bámulattal hallgatta. Ekkor a fakir a fiatal tiszthez fordult:

— Tudom, hogy te nem hiszel nekem Eugene Lowe! Szemfényvesztőnek, vásári komédiásnak tartasz! De szerelmesed kedvéért, aki hisz bennem, megmutatom nektek a Végzet útjait!... A valóságban minden út egyforma és egy vég felé vezet, de ezt csak az én szemem láthatja... Itt ismét elhallgatott, hosszu karjait a mellén keresztbefonva. Majd folytatta:

— Te, Norma Sally, szereted ezt a fiatal tiszteket, akit kötelessége visszaszólít hazájába. S te el akarod hagyni érte beteges, öregedő férjedet, hogy követhesd Angliába őt. Csak a végső elhatározás hiányzik ezen lépésedhez. Most azért jöttél hozzám, hogy tanácsomat kérjed. Ime, két út áll előtted: Az egyik a Boldogság útja, a másik a Lemondásé... Válassz hát!

E szavaknál a varázsló sovány karjait a tűz fölé tartotta és úgy tett, mintha tölcserért fogna kezében. S ime, a fiatalok káprázó szemei előtt a lángokból tölcser formálódott, amelynek szájában vörös tűzgömb forgott. És a gömbben két jelenetet láttak leneregni egy-

idejűleg, mint valami kettéosztott filmszallagon. A fakir álmosító, monoton hangon beszélt:

— Az egyik az örökre szóló elválás, míg a másikon a korai halál számodra Norma. Az előbbi a lemondás után, az utóbbi a boldogság útjának elején... Nos választottál?

Az asszony egy ideig borzadva takarta el szemét, majd megszólalt: ragyogó, szerelmes, szinte átszellemült mosollyal, fénylő szeméit a fiura emelve:

— Választottam! Inkább a halált mellett, mint az életet nélkül.

A férfi néhány pillanatig hallgatott. Egészen meg volt zavarodva, úgy látszik nem várta ezt a választ. Végre leküzdve érzéseit megszólalt:

— Nem, ezt nem fogadhatom el Tőled szerelmem! Örökké szeretni foglak és mégis, inkább lemondok rólad... El kell válnunk. Ez a mi sorsunk...

És az asszony zokogva távozott — egyedül.

— Ezt jól csináltad! — mondta nevetve a fiatalember, amint az asszony eltűnt, s erszény csörrent a kezében, amit odadobott a fakirnak. Az ügyesen elkapta. Szemel különösen csillogtak és ismét megjelent arcan az a megkapó mosoly... A Kelet mosolya. S mikor a fiatalember meglepedetten távozott, halkán mormolta magában:

— Ostobák! Nem tudják, hogy a Végzet útjai kifürkészhetetlenek!... Csak egyedül az Akarat él és uralkodik mindenekefelett!

Nyilvánosságra hozták a szeszmonopolium törvény-tervezetét

Fel akarja vásárolni az állam az ország valamennyi szeszgyárát — A bor és a sör nem esik a tervezet rendelkezései alá —

Evente négyezer ötszáz vagon szeszt állít elő az állam

Bucurestiből jelentik: Bratescu pénzügyi alminiszter ma délután négy órakor magához hívatta a sajtó képviselőit, akiket terjedéimesen tájékoztatott az új szeszmonopolium törvénytervezetéről. Bratescu szerint a szeszmonopol törvénytervezetével már Brațianu Vintila is foglalkozott három évvel ezelőtt. Brațianunak az volt a célja, hogy egy olyan szesztörvényt készítsen, amelyben a bortermelést fejlessze és a szesztermelést csökkentse.

— A romániai szeszkerdést — mondta Bratescu — eddig a pártpolitikai, de különösen az egyéni érdekek vezették és mindig olyan rendszerek érvényesültek, mint amilyen pártzsemélyeket vetett fel a politikai élet hullámlása. Legeklánsabb bizonyítéka ennek az, hogy 1925-ben az állam szeszjövödelme másfél milliárd lej volt. Ezzel szemben az idei bevétel augusztus 15-ig még 63 millió lejt tesz ki. Könnyen megállapítható, hogy az utóbbi években közel tízmilliárddal károsították meg az államot. A mostani szeszmonopol-tervezet a szesz állami monopolizálását célozza. Ennek megvalósítása keretében desztillálás által gabonaszeszt, borszeszt, cukát, gabona- és gyümölcs-pálinkát fognak előállítani, míg a bor és sör nem esik az új szeszmonopol törvénytervezete alá. Erre nézve majd külön tervezetet készítenek.

— Az állami szeszmonopol-törvény két részből áll: egyik a termeléssel, a másik az elárulással foglalkozik. Azonban mindekettenek a végső konklúziója az, hogy úgy a termelés, mint az elárulás az állam jövedelmét szolgálja. A törvény életbeléptetésekor a legszigorubb ellenőrzést fogják bevezetni. Nemcsak a gyárakban, hanem a termelésnél is, ahonnan egy ugynevezett mozgó-desztilláló

Elrendelték a csődöt

Esterházy Ferenc és Wenckheim Dénes grófok olajvállalata ellen

A két dús gazdag magyar arisztokrata olajüzletének tündöklése és bukása — Bárányos Neuenstein Ferdinánd jószágigazgató el-
osapattatásának kulisszatitkai

Budapestről jelentik: Hetekkel ezelőtt a budapesti lapok élénken kommentálták azt a hírt, hogy Esterházy Ferenc gróf tatai hitbizományának kormányzóját, báró Neuenstein Ferdinándot hirtelen felfüggesztette állásától és szerződéseinek felbontásával, minden végkielégítés nélkül *ugyszólván órák alatt menesztették a mai Magyarország egyik legjövödelmezőbb stallumából.* Az elbocsátott jószágkormányzó, aki nyugalmazott osztrák katonatiszt, egy nyilatkozatában kijelentette, hogy büne mindössze az, hogy egy olajvállalkozása balul ütött ki és ezáltal a hitbizományi uradalomnak valóban tetemes károkat okozott.

Három évvel ezelőtt történt, hogy az *Általános Olaj- és Árukereskedelmi Részvénytársaság* vezérigazgatója, Escher Ferenc felkereste Mészáros Gyulát, Wenckheim Dénes gróf vésztői uradalmának jószágigazgatóját azzal az ajánlattal, hogy a vezetése alatt álló Olajkereskedelmi Rt.-t vásárolja meg. Nagy üzleti tervék bontakoztak ki, a nagy olajforgalmi serénykedésben mindössze az volt a hiba, hogy a 170.000 pengő vételáron kívül az arisztokrata olajtársulatnak egy krajcár forgótökeje sem volt.

Ilyen körülmények között természetesen nem lehetett csodálkozni azon, hogy a vállalat veszteséggel zárta mérlegeit, úgy, hogy a két gróf gazdasági viszonyok nyomása alatt aztán a további finanszírozást beszüntette. Így történt, hogy az elmúlt héten egy azóta már megszünt *külföldi* autógyár kérésére egy, még az Escher-rezsim által megrendelt, de a Wenckheim-Esterházy-rezsim által át nem vett autó vételára fejében az itélőtábla megnyitotta a csődöt az Általános Olaj és Árukereskedelmi Részvénytársaság ellen.

készüléket fog az igazgatóság beállítani.

Az újságíróknak arra a kérdésére, hogy mi fog történni azzal az ötvenezer kisgazdával, akik ma kisüstön főznek, a miniszter kijelentette, hogy az állam fokozatosan fogja beváltani ezeket a kisüstöket is.

— A szesztermelés koncentralizálásával — folytatta Bratescu alminiszter — az állam évenként mindössze négyezeröttszáz vagon szeszt akar termelni, tehát lényegesen kevesebbet, mint ma. A tervezet ezer vagon cukát, háromszáz vagon borszeszt és háromezerkétszáz vagon gabonaszeszt ír elő. A gyümölcsstermelés fokozásának érdekében elhatározták, hogy erre a célra egymilliárd lejes alapot fognak létesíteni, Arges, Thigina és Krassóme gyékben pedig mintakertészetet fognak felállítani.

Végül kijelentette Bratescu pénzügyi alminiszter, hogy az állam a szeszgyártást harmincegyven gyárban akarja az egész országban koncentralni. Ennek elérésére az állam lassanként az összes szeszgyárakat meg fogja vásárolni.

Lefejezte a vonat az aradi pályaudvaron

Bundán Péter 19 éves munkanélküli tragédiája — Véres szenzáció az aradi vasúti perronon — Az öngyilkosság ügyében a vizsgálat megindult

Halálos végű öngyilkosság történt vasárnap délután az aradi pályaudvaron. A 445-ös számu órház előtt egy kopottas ruhájú fiatalember a Tövis felől jövő gyorsvonat elé vetette magát, melynek *mozdonya keresztül ment a szerencsétlen öngyilkoson, és fejét formálisan lemészette.*

A szerencsétlenség színtelyén percök alatt nagy tömeg verődött össze úgy, hogy a vasúti személyzetnek a helyszínére hívott rendőrrel együtt kellett a kíváncsiskodókat a vasúti sinektől távoltartani. Az állomásnökség irodájából közben telefonon értesítették az aradi központi rendőrséget az öngyilkosságról, hon-

Olvas Ön?

KERPEL-nél 40 lejes havi díjért az összes újdonságokat olvashatja!

A földművelésügyi alminiszter Aradon

Stanciu Victor államtitkár látogatása a csálai telepen

Érdekes vendége volt ma délelőtt az aradi prefekturának. Stanciu Victor földművelésügyi alminiszter ma reggel nyolc órakor Aradra érkezett. Az alminiszter az állomásról egyenesen a prefekturára hajtatott, ahol már dr. Serbanu György vármegyei prefektus várta. Stanciu alminiszter és dr. Serbanu délelőtt tizenegy óráig tárgyaltak, utána az alminiszter Pacuraru Brutus iparkamarai főtitkár kíséretében autón kiment a Csála-telepre, majd onnan Ménesre.

Az alminiszter látogatása hivatalos jellegű volt; az aradmegyei gazdasági viszonyokat tanulmányozta. Stanciu Victor délután négy órakor Szászsebesre utazott.

nan az inspekciós tiszt és egy komiszár mentek ki a helyszínére. Megállapították, hogy az öngyilkos *Bundán Péter* 19 éves munkanélküli, akinek fivére a vasúti étteremben mint pincér működik. Bundán Péter vasárnap délelőtt valami csekélység miatt összeveszett bátyjával és a szomszédok szerint valószínűleg efeletti elkeseredésében határozta el magát erre a végzetes tetre. A nagyobb valószínűség azonban amelletl szól, hogy öngyilkosságát azért követte el, mert már huzamosabb ideje munkanélküli van és sehogysem tudott álláshoz jutni. A rendőrség az ügyben bevezette a vizsgálatot.

Nyugdíjat csak a belföldön élő nyugdíjasnak fizet ezentul a magyar állam

Elvesziti nyugdíját, aki külföldön lakik — Egy készsülő új rendelet, amely a volt osztrák-magyar hadsereg egykori tisztjeit érdekli

Budapestről jelentik: A pénzügyminiszterium a közeli napokban rendeletet fog kiadni, amely szerint a magyar állam csak azoknak ad nyugdíjat, akik Magyarországon laknak, míg aki külföldön lakik, elveszti nyugdíj jogosultságát. A magyar állam eddig ugyanis évente négy millió pengőt fizetett ki a külföldön élő nyugdíjasoknak és ez a tétel az ország fizetési mérlege szempontjából is állandó passzívát jelentett. A rendelet különösen a régi osztrák-

magyar hadsereg magasrangú tisztjeit érinti, akik Romániában, Ausztriában vagy Németországban élnek.

A rendeletnek az lesz a következménye, hogy azok, akik külföldön olyan pozíciót szereztek, hogy a nyugdíjért arról nem fognak lemondani, külföldön maradnak, míg azok, akiknek egyéb jövedelmük nincs, Magyarországra költöznek és azt a pénzt, amelyet a magyar államtól kapnak, Magyarországon költik el.

Tiltott műtétet végzett unokanővérén az öngyilkos miskolci orvos

Neuwalder Ernő dr. öngyilkosságának tragikus háttere — A háromgyermekes asszony nem bírta ki a műtétet

Miskolcraól jelentik: Vasárnap délután temették el Miskolcon Neuwalder Ernő dr. miskolci orvost, aki morfiummal megmérgezte magát és néhány órai agónia után meghalt. A rendőrségi nyomozás adatai szerint Neuwalder dr. öngyilkosságának *rendkívül érdekes háttere van.* Az orvost ugyanis két héttel ezelőtt rendelőjében felkereste unokahuga, Fodor Lipótné 34 éves uriaszony, aki elmondotta unokabátyjának, hogy anyának érzi magát és kérte, hogy legyen segítségére abban, hogy a gyermek ne szülessék meg, mert három életben lévő gyermekének eltartásáról sem tud gondoskodni.

Az orvos elzárkózott a kérés teljesítése elől, de amikor három nap mulva az asszony újból megjelent a rendelőjében és *öngyilkosság-gal fenyegetődzött,* Neuwalder dr. mégis végrehajtotta a műtétet. Az asszony a műtét után jól érezte magát, úgy hogy az orvos nyugodtan Budapestre utazott családjával, hogy Szent István-napját a fővárosban töltsse. Augusztus 20-án aztán sürgőnyt kapott, amely közölte vele, hogy *Fodorné állapota válságosra fordult.* Röviddel hazatérte után aztán Fodorné meghalt. Dr. Neuwalder a halál híreről telefonon értesült és a hír vétele után letette a kagylót, áment abba a szobába, ahol betegeit szokta fogadni és itt követte el az öngyilkosságát.

Magyarországon keresztül, kombinálható előnyösen a Wiener Messével.
Képviseli: **Sándor Ferenc** hiv. menetjegyirodája, a megyeházzal szemben.

Kazinczy-emlékünnap Érsemlyénben

Az erdélyi magyarság kultur-életének képviselői a nagy nyelv-reformátor szülőfalujában — Az ünnepség lefolyása — Az aradi Kölcsey Egyesület képviselőjének, Szöllösi Istvánnak beszéde

Kazinczy Ferenc halálának századik évfordulóját ünnepelte vasárnap a magyarság. A nagy nyelv-reformátor szülőhelyén: *Érsemlyénben* Fráter Loránt 1907-ben bronzszobrot állíttatott fel szülőfaluja régi nagy fiának, Kazinczy Ferencnek. A kert rácsát a *Magyar Tudományos Akadémia* készítette, míg az emlékhelyet a Kazinczy-család gondozza. Ezen a helyen rendezte a helyi kereteken jóval túlnőtt ünnepét a nagyvárad *Szigligeti Társaság*. Perédy György, a Szigligeti Társaság alelnök főtítkára a helybeli magyarság összefogó munkájával az erdélyi magyarság nagy kultur-napjává avatta ezt a vasárnapot.

Száz magyarruhás leányka

A szobor kertje előtt *száz magyar-ruhás leány* állott sorfalat és az emlékünnap kezdete előtt az egyesületek képviselőit a jelkész-lak és a Fráter-kuria vendéglátó asszonyai uszonáztatták meg. A parkban és a körülötte elterülő helyen *mintegy kétezer ember* várta az ünnep kezdetét, amelyet az érmelléki alkalmi dalárda nyitott meg *Adám Lajos* igazgató-tanító vezetése mellett. Elsőnek Perédy György szólalt fel. *Pásztor Iona* Reményik Sándor „Ima” című költeményét szavalta el, majd pedig *Tabéry Géza* történeti szempontból méltatta Kazinczy korszakalkotó munkásságában azt az agitatori erőt, amellyel a francia felvilágosodás eszméit élő szóval és leveleivel a magyar közlélekbe bevitte és ezzel a múlt század reform-korszakának előkészítője lett.

Kovács József református lelkész szavai után dr. *Kék Lajos* budapesti egyetem tanár a *Magyar Tudományos Akadémia* és a *Kisfaludy Társaság* koszoruit helyezte el a sirra. Az erdélyi *Katholikus Akadémia* nevében a szobrot dr. *Bitay Árpád*, a kisebbségi miniszterium magyar tanácsosa koszoruzta meg, majd pedig *Ligeti Ernő* hírlapíró méltatta Kazinczy érdemeit és fejtette ki azt, hogy ma az erdélyi írók Kazinczy szellemében kívánnak működni. Utána az aradi Kölcsey-Egyesület hódolatát fejezte ki *Szöllösi István*, az egyesület főtítkára:

Szöllösi István beszéde

— Ki elindultál nagytehetségű kis nemzet tehetséges fiaként innen az Értől és eljutottál az emberi nagyság világátfogó óceánjába, Kazinczy Ferenc, — mondotta beszédében Szöllösi István — idézem lelked őszinte, igaz megnyilatkozását 1802-ben Kis János író-barátodhoz írt leveleiből:

— Nekem a *halhatatlanság* bálványom. Érte örömet lemondok az életnek minden örömről, örömet eltűröm az életnek minden vizsás eseteit. Azt képzelni, hogy a Szépnek, Jónak, Igaznak később tisztelői, midőn már rég sorvadni fogunk, *vissza fognak kívánni magukhoz*, hogy nevünknek zengése a virtusnak szeretetére, a legszebb feladatokra fogják őket buzdítani, mint minket buzdítanak, akikben az emberi nagyságot imádjuk, a legérdemesebb az életnek minden örömei közt az eszes ember kívánságára és vigyük azért szeretetünk édességeit kezességül a Halhatatlanságnak, mely bizonyosan a miénk.

— Az *Aradi Kölcsey-Egyesület* és mindnyájan a Szépnek, Jónak és Igaznak későbbi tisztelői, akik itt nagy lelked szimbolumánál, szobrodnál megjelentünk, hogy előtte emberi nagyságnak hódoljunk, igaz szívvel valljuk, a halhatatlanság bizonyosan a tied, mert áldozatos munkában és krisztusi szenvedésekben gazdag életteddel felséges összefoglalója voltál a magyar nemzet ezeréves bölcsességének, büszke erejének és igazságot sugárzó szépségének.

— És ebben a Te halhatatlanságodban fogant meg a magyar nemzet halhatatlansága számára a *Kisfaludy, Kölcsey, Vörösmarty,*

Széchenyi, Kossuth, Petőfi, Arany, Jókai és *Ady* kelet-nyugatot átívelő halhatatlansága! Benne van az ő nevük zengésében éltető felhangként a Te nyelvmivelő izlésed és magabizó sugalló erőd!

Üzenet a vértanúk városából

— És vallomást tesz szegény szavamban a *szabadságért halt vértanúk városából a Kölcsey-Egyesület*, igazad volt halhatatlan magyar lélek, mikor a próféták világos látásával megmondtad, hogy a Szépet, Jót és Igazat imádó késői nemzedék *vissza fog kívánni magához*. Visszakívánunk pihenésre térted százéves fordulóján és ezután, hogy velünk legyen csodatevő erőd magyar anyanyelvünk imáadásában. Hadd halljuk újra, meg újra *II. József* iskolafelügyelőjének német szavával a magyar író intelmét, hogy az *államnyelv gondos megtanulása mellett meg kell a magyar ijtuságnak jól tanulnia anyanyelvét*, mert ez és az emlékezés az ősök erényeire minden jövőendő nemzedék számára a nagyelkűségnek, a nemes önértetnek és a fenkölt cselekedeteknek kifogyhatatlan forrása.

— Hívunk Téged segítségül aggastyánkorig lelkes ifjunak maradt Apostol, hogy az anyagiakban elszegényedett, a lelkiek értéke-

Janovics dr. megpályázta az aradi színházat

Ajánlott levélben küldötte el rövid kérvényét a városi interimár-bizottságnak — Radu Cornel dr. elnök nyilatkozata — Az aradi magyarságnak kell döntenie a színházi koncesszió bérbeadásának kérdésében

Érdekes levelet hozott ma a posta az aradi városházára. *Dr. Janovics Jenő kolozsvári színigazgató megpályázta az aradi színházat* s a pályázati kérvényét ajánlott levélben küldötte el. Janovics dr. a kérvényben 30 esztendői színigazgatói multjára hivatkozik és ígéri, ha az interimár-bizottság neki adja az idén az aradi színház bérletét, úgy nívós és főleg botránymentes színházat ad.

Janovics dr. pályázati kérvényével kapcsolatban kérdést intéztünk dr. *Radu Cornel*

interimár-bizottsági elnökhöz, aki kijelentette, hogy a *színház bérletére vonatkozólag még nem döntött*; előbb megvárja a temesvári interimár-bizottság határozatát. Ha a temesvári interimár-bizottság elfogadja Janovics színházi trösztjét és az *aradi magyarságnak nem lesz kifogása ellene*, úgy Janovics mellett dönt az aradi interimár-bizottság is. Most azonban a helyzet az, hogy amíg az összes pályázati kérvények be nem érkeznek, az aradi interimár-bizottság nem foglal állást a színházkérdésben.

Az aradi cukorgyár kedden megkezdte működését

Nyolcszáz munkást alkalmazott a gyár az őszi gyártási kampányra — Nyolcszáz holddal kevesebb cukorrépat termesztettek az idén a termelőik — Herczeg cukorgyári igazgató nyilatkozata

Arad ipari életében új ritmust jelent az, hogy a cukorgyár a holnapi nappal ismét megkezdte működését. Megindulnak a gépek, újabb munkaalkalom kínálkozik néhány száz embernek és a répaöldekről százzszámra indulnak el a répaszállító vagonok az aradi gyár felé. A gyár működésének megindulása kapcsán beszélgetést folytatunk *Herczeg* cukorgyári igazgatóval, aki a következőket mondotta a cukorgyár üzeméről.

— Általános szokás, hogy a cukorgyárak szeptember eleje körül kezdik meg működésüket. Az aradi gyár már holnap felveszi üzemét és a termelt 3500 vagon cukorrépa, mintegy két hónap alatt kerül feldolgozásra. A gyár kapacitása napi 75 vagon cukorrépa és ha csak valami előre nem látott dolog közbe nem jön, — mint például huzamosabb ideig tartó esőzés, amely gátolja a répaszállítást — a rendszer idő alatt meg is munkálja az átvett répa mennyiséget. Az üzemet 800 munkással vesszük fel, akik közül 400 nappal, 400 pedig éjjel dolgozik, tizenkét órai munkaidővel. A termelők azonban az idén lényegesen kevesebb répat termesztettek, mint például az elmúlt évben is. Tavaly 4500 hold volt bevetve cukorrépaival, míg az idén csak 3200 holdat vetettek

be. Ennek átlagosan a 12 százalékát lehet a feldolgozott cukormennyiségnek számítani. Természetesen sok függ a répa cukortartalmától is.

Tagadhatatlan, hogy az általános gazdasági krízist megérzi a cukorfogyasztás is, ezért mutatkozott elegendőnek a csökkenő cukorfogyasztás kielégítésére az idei 1200 holddal kevesebb terület répahozadéka. A gyár cukorkészletei felett azután a bucuresti-i cukor, özpont diszponál, amelynek rendelete alapján látja el a gyár a fogyasztópiacot cukorral.

SCHÜCK ORTH.

fiuinternátus

BUDAPEST,
VII. Kertész-uca 32.

Fennállása óta összes növendékeink — köztük számos erdélyi előkelő zsidó család gyermeke abszolút sikerrel vizsgáltak. Szeretetteljes gondosság. Mellék-számla nincs. Jövő tanévre jelentkezés már most elfogadtaik.

Habsburg Margit főhercegnő

Aradon A hazietel tartó jugoszláv királyné kíséretében, a legteljesebb inkognitóban érkezett a városba a fedelmi sari — Egy óra Aradon — Látogatás a Kulturpalotában — Megcsörren a falon egy bilincs...

— „Arad mint a vértanuk városa érdekelt engem!” — mondotta az Aradi Közlöny számára a csodálkozó fiatal főhercegnő

Ma délben diszkrét eleganciával, a legnagyobb csendben futott be Aradra az a különvonat, amely a pár heti sinaiai nyaralás után hazája felé vitte Mária jugoszláv királynét és kíséretét. Mária jugoszláv királyné, mint emlékeztetés a sinaiai fényes esküvő ünnepségeire érkezett Romániába, huga: Ileana hercegnő és Habsburg Antal főherceg lakodalmarra. Jugoszlávia királynéja tegnap éjjel 11 óra 50 perckor indult el Sinaiából egy nyolc vagonból álló különvonat kényelmes luxuskocsijában. A különvonatot N. Pavelescu, a királyi vonatok igazgatója vezette.

Mária jugoszláv királyné mindössze tíz percig tartózkodott Aradon, majd a különvonat a legnagyobb csendben kigördült az aradi pályaudvarról Temesvár irányába és tovább robogott Jugoszlávia felé. A perron csendes, néptelen volt, csupán néhány frakkos ur és egy magasrangú katonatiszt alakja tűnt fel. Serbanu György dr. Aradmegye prefektusa, Radu Cornel dr. az interimár-bizottság elnöke, Giurgiu Romulus rendőrigazgató, Hui Cornel a bünyügyi osztály vezetője és Mihailovici Milos, a bünyügyi osztály titkára jelentek meg a hatóságok részéről, de az üdvözlésnek hivatalos jellege nem volt, csupán a formalitásoknak tettek eleget.

Egy titokzatos hölgy

Mielőtt a királyi különvonat kirobogott volna az aradi állomásra, egy egyszerű öltözetű, magas, fiatal hölgy szállott ki az egyik kocsiból.

A fiatal hölgy mosolyogva nézett körül, majd Serbanu dr. prefektus, Radu Cornel dr. kíséretében a megye sötétkék luxusautójába ült és a város centruma felé hajtatott.

Habsburg Margit főhercegnő, Lipót Salvator főherceg leánya, Antal főherceg huga, tehát sógornője Ileana hercegnőnek: Mária jugoszláv királyné kíséretében jött Aradig, ahol át kellett szállnia, hogy Bécsbe utazhasson apja betegágyához, akit tegnap operáltak. Egy órája volt csupán a bécsi gyorsvonat indulásáig s ezt az órát arra szánta, hogy megtekintse Aradot.

A főhercegnő első útja a várba vezetett, ahol a vértanuk kivégzési helye kötötte le érdeklődését. Majd a vármegye autója a Kulturpalota előtt állott meg, kiszállt belőle Habsburg Margit főhercegnő, Serbanu dr. prefektus, Radu dr. interimár-bizottsági elnök kíséretében. A Kulturpalota félhomályos, hívós előcsarnokában alkalma volt az Aradi Közlöny munkatársának rövid beszélgetést folytatni a főhercegnővel, aki előzékeny, kedvességgel, német nyelven beszélt:

— Arad mint a vértanuk városa érdekelt. Régi óhajom volt megtekinteni a szomorú emlékeztető várat, a vesztőhelyet, a vértanuk felát. Most a képcsarnokot szeretném bejárni, de legjobban itt is a relikviák érdekelnék.

— Amit a városból láttam, az megkapott. Olyan csendes, viruló, kedves város... Semmi, de semmi sem emlékeztet itt azokra a szomorú napokra... Én egy komor, méltóságteles, borongós hangulatu városnak képzeltem Aradot s amikor kiszálltam, el voltam készülve rá, hogy megrohannak a történelmi emlékek... De itt minden olyan derűs, csendes...

Körséta a Kulturpalotában

A szőke haja, vidám tekintetű, kék szemű fiatal főhercegnő bájosan elmosolyodik. Igazi Habsburg, minden mozdulatában előcsillan a volt uralkodócsalád vére. Egyszerű szabású barna utiköpenyét visel, kis barna filckalapot, barna tróttor-cipő és testszínű harisnya teszi keskeny, formás lábán. Táská nincsen a kezében, csupán barna bőr-keztyűt visel. Határozott mozdulattal indul előre a képcsarnok felé vezető márványlépcsőn.

— Nagyon szeretem a képeket. Munkácsy érdekelt és Grigorescu. Bucarestben láttam egy pár Grigorescut, s nagyon megkapott a művészetem.

Megilletődve áll meg Fesztv hatalmas alkotása: „Krisztus temetése” előtt. Liezen-Mayer „Corvin Mátyását” nézi műértő tekintettel, de ismét csak visszatér a Fesztv-képhez, mely az egész falat beborítja. A déli nap betűz az ablakokon és a képcsarnok megtelek fényvel.

— Nem jó a világítás, jaj de kár...! — mondja a fiatal főhercegnő, azután egy kéknapernyős leányka akvarelljét szemléli. Többször egymásután mondja, eredeti hangsúllyal: — Sehr hübsch! Oh, wie hübsch! ...

A negyvennyolcas relikviák között

Azután az 1848—49-es relikviák múzeumába megy az egész társaság. Serbanu prefektus udvariassan, nagy buzgalommal magyaráz, mutatogtat. Radu Cornel elegáns alakja szerényen a háttérbe vonul. A főhercegnő itt a legnagyobb érdeklődést a kézimunkák iránt tanúsítja. Majd kissé tréfásan összerázkódva érinti meg a falon csüngő bilincseket. Furcsa csörrenő hangot adnak, mely úgy száll a félhomályba burkolt teremben, mint a múlt egy szomorú sóhaja...

A főhercegnő komoly tekintete hosszan, elgondolkodva pihen a gyásszal letakart utolsó írásokon, majd Kiss Ernő kristálypoharán... Fiatal, szőke feje felett ott leng a kopott, meg-

Egy aradi taxi az árokba taszította a Vadászi-aradi autobuszt

— Az utasokkal zsúfolt autobusz felfordult, mialatt a taxi tovább száguldott — kilencen sebesültek meg a szokatlan karambolban

A Vadászi és Arad között közlekedő autobusz ma reggel hat órakor tizennégy utassal Nadab és Simánd között az árokba borult. Az autobusz rendes sebességgel haladt az országúton és amikor Nadab községet elhagyta, feltűnt a háta mögött egy aradi taxi, amelyet W e r k m a n n sofför vezetett. A taxi az utasok előadása szerint meg akarta előzni az autobuszt. Az autobusz sofförje egészen az ut szélére hajtott, hogy hegyet engedjen a taxinak, amely eközben az autobusz oldalának futott és a nehéz gépkocsit az árokba tolt. A kö-

fakult lobogó, mely ráveti árnyékát a Habsburg-sari tiszta, finomvonalú arcára. Azután tovább megy a kis társaság, szinte fázósan lép ki a komor tereméből a Habsburg főhercegnő, abból a tereméből, amelynek levegőjében ott gubbaszt a múlt ízéte...

A néprajzi muzeum varrottasai, de különösen színes szőnyegek erősen lekötik a főhercegnő érdeklődését. Megfogja a román szőttes asztalterítőt finom ujjával és csodálkozva mondja:

— Milyen erős kéz munkája lehet! Hihe-tetlen, hogy asszonyok ilyesmit készítsenek! Igazán gyönyörű munka!

Latin könyvek, magyar könyvek...

A szivfaragásu magyar székek, asztalok nagyon megtetszenek neki... Felemeli, el-elnézegeti őket. Végül a könyvtárba vezet a kis társaság utja, ahol a régi latin könyvek iránt mutat érdeklődést a főhercegnő.

— Magyar könyvek is vannak itt? — kérdezi azután. Mikor megtudja, hogy legnagyobb részt magyar könyvek vannak, azonkívül németek, románok, franciák, mindegyikből egy példányt kezébe vesz és szakértelemmel vizsgálgatja őket.

De Serbanu prefektus tiszteletteliesen figyelmezteti, hogy néhány perc van csupán a vonat indulásáig, melyet a főhercegnő a miniorita-templom megtekintésére akart fordítani. A főhercegnő függén szalad le a széles márványlépcsőkön és autóra ül Serbanu prefektussal és dr. Radu interimár-elnökkel együtt. Kedvesen intget bocsut és közvetlen fejbőlintással fogadja köszönésemet. Miközben az elegáns sötét kocsit a templom irányába elrobog, elnézem a fiatal főhercegnő derűsen mosolygó arcát... És átsuhan agyamon a pillanat jelentősége: Ez a fiatal teremts talán az első Habsburg, akit nek megértő tekintete csaknem egy század távlatából suhant végig Arad szomorú történelmi eseményeinek elfakult relikviáin... Csányi Piroska.

Csányi Piroska.

Szekerestől együtt elkapta a mozdony

Megdöbbentő szerencsétlenség egy tornyai gazda feleségét

a kisszenthimklósi vasuti sorompónál — Nem volt leeresztve a sorompó! — Az asszony agrárkodást szenvedett, a lovak épen menekültek a karambolból

Végzetes szerencsétlenség történt ma a kora délutáni órákban a kisszenthimklósi vasuti átjárónál. Egy kisszenthimklósi parasztaasszony, Gál György tornyai gazdálkodó felesége kocsival átakart hajtani az átjárón, azonban az éppen akkor odaérő személyvonat mozdonya elkapta a kocsit. A sorompó ugyanis eddig még meg nem állapított okok miatt nem volt leeresztve és így a parasztaasszony, aki cukor-répat vitt a kocsiján, gyanútlanul hajtott át a sineken. A szerencsétlen asszony csak akkor vette észre a közvetlen közelben lévő vonatot, amikor kocsijával már a sineken volt és így utolsó mentésképpen a lovak közé csapott, azt gondolva, hogy így még esetleg sikerül megmenekülnie.

Ez a kísérlet azonban nem sikerült, mert a mozdony elkapta a parasztszekér hátsó részét és azt erőteljesen az árokba dobta. Az asszony

vetkező pillanatban az autobusz utasaival együtt felfordult, míg a taxi teljes sebességgel tovább száguldott.

Az árok ezen az utszakaszon szerencsére nem volt mély és így az utasok közül csak kilencen sebesültek meg, ezek is csak könnyebben. A sebesültek között van Hipp János vadászi kereskedő is, akinek sérülése azonban szintén könnyebb természetű. A sebesülteket a zerindi autobusszal szállították be Aradra.

.....

Szekerestől együtt elkapta a mozdony

Megdöbbentő szerencsétlenség egy tornyai gazda feleségét

a kisszenthimklósi vasuti sorompónál — Nem volt leeresztve a sorompó! — Az asszony agrárkodást szenvedett, a lovak épen menekültek a karambolból

nagy ivben repült ki a kocsiból és ő is az árokba zuhant. A kocsi teljesen tönkrement, míg a lovak csodálatosképen épen megszabadultak. A szerencsétlenül járt asszonyt beszállították az aradi közkórházba, ahol a belgyógyászati osztályon dr. J. Kerekes Rózi orvosnő vette azonnali kezelés alá. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy az asszony agrárkodást szenvedett, de felépüléséhez megvan a komoly remény.

.....

Az aradi mozok máj műsora

Negyed 8 és negyed 10 órakor.

CENTRAL MOZGÓ: KICSERÉLEM A FELESÉGEMET (Ich heirate meinen Mann) Zenés vígjáték gyönyörű daltételekkel. A bájós Trude Berliner, az elegáns Igo Sym, a mozgékony Kurt Vespermann és a komikum kiapadhatatlan forrása, Szőke Szakáll biztosíjják e kiváló Paramount-film sikerét.

HIREK NE HENCEGJ!

Budapestről jelentik: Vidám egyfelvénás bohózat alapötletül is kiválóan alkalmas az az akta, amelyet ma délelőtt nyújtott be egy ügyvéd a budapesti rendőrségen. Az akta becsületsértésért tesz feljelentést ismeretlen tettesek ellen. A sértett Ertl Ferenc pesti kereskedő. A Wesselényi-utczában van textilügynöksége. Néhány üzlete kirtűnben sikerült és ezért pár héttel ezelőtt elhatározta, hogy megenged magának egy kis olaszországi nyaralást. Az elhatározást hamarosan tett követte. Körülnézett a menetjegyirodában és hamarosan megváltotta a jegyét Velencébe. Azután becsomagolt és a Dél vasut pályaudvaráról elrobogott Itáliába.

Ertl Ferenc ugyálszik nagyon büszke volt olaszországi nyaralására. Legalább is arra vall, hogy összes ismerőseit eláraztotta a Szent Márk-teret és a Canale Grande-t ábrázoló képeslapokkal. Valóságos képeslapozónt indított pesti közeli és távoli ismerőseinek a nyakába. Ugyálszik ez a képeslap-füldözködés nem tetszett Ertl valamelyik ismerősenek. El is határozta, hogy bosszút áll a kereskedőn, aki olyan büszkén kérkedik velencei nyaralásával. Hogy hogyan valósította meg a bosszuját, az kiderül Ertl feljelentéséből.

Egy szép napon ugyanis Ertl a velencei szállításán levelezőlapot kapott. Képeslapot Pestről. A képeslap, amely most már hünjelül lépett elő, a Halászhástyát ábrázolja. Ertl forgatta a képeslapot jobbra-balra. Kiigazodni azonban nem tudott ráta. A lap szövege ugyanis olasz nyelven volt írva és Ertl nem tudott olaszul. Nem volt mit tenni, végre is tolmácsot keresett, hogy a lapot elolvassassa. Lement tehát a hallba a szálló portásához, aki olaszul és németül is beszél. A portás előzőeken nyen vállalta a tolmács szerepét, fölvette aranykeretes cvikkerét és a forgalmas hallban egy seleg ember fülehallatára fordítani kezdte a pesti képeslap olasz szövegét. A fordítás a tolmács, de még inkább Ertl legnagyobb meglepetésére igy hangzott:

„Kedves Ertl! Ertesíttek, hogy a sikkasztásodat felfedezték. Jó lesz, hogy ha azonnal tovább utazol, mert a cég már megtette a feljelentést és a rendőrség még ma elrendeli a körözését. Üdvözl: Klein.“

Érthető volt Ertl megdöbbenése. A portás és a fordítás minden föltauja gyanusan, fürkésző szemmel kezdte őt figyelni. Hiába hebegett, dadogott, menetegetődzött, nem hallgatóit rá senki. Mindenki csak a vállát vonogatta. Végre is kínos zavarában kényelen volt visszavonulni szobájába. A szobában nem maradt sokáig egyedül. Pár perc múlva a portás bekopogtatott.

— Signore — mondotta a számlát átnyujtva — tessék kifizetni a szobát és elhagyni a szállodát. Igazgatóságunk nem akarja kitenni az előkelő hotelt annak, hogy őnt itt tartóztassák le.

Újra hiábaváló volt minden hebegés-dadogás; össze kellett csomagolnia és a személyzet és a szálló vendégeinek gunyos és megvető sordala közepele eltávoznia a szállóból. Nem is mert tovább Velencében maradni. Félt, hogy a szállodás talán még bejelentést is tesz a rendőrségen és még újabb bonyodalmak és kellemetlenségek várhatnak reá. Egyszeren a pályaudvarra gondolózott tehát és dühös bosszúságában visszautazott Budapestre. Itthon elsősorban ügyvédjéhez rohant, akit megbízott, hogy ismeretlen tettes ellen tegyen feljelentést becsületsértés címén. Feljelentésében kéri a rendőrséget, nyomozza ki a levél íróját, hogy becsületsértést vádon kívül kártérítést pert is indíthasson ellene. Az elszennvedett anyagi és erkölcsi kárért...

— **IDŐPROGNÓZIS.** Délmagati légáramlás várható mérsékelt hőemelkedéssel és nyugati felül növekvő esőhállammal.

— A kolozsvári táblai főügyész Arádon. A kolozsvári táblai főügyész, Ion Balasiu ma Temesvárról jövet Arádon felkereste Vulpe Constantin vezető főügyészt, akinél magántermészetű látogatást tett. A kolozsvári táblai főügyész délután utazott Aradról.

Ingyenfát kapnak a feketegyarmati tüzkárosultak

Az aradmegyei prefektúra távirati intervenciója a belügyminisztériumban — Huszonöt ezer lej gyűlt össze eddig a kisjenői járásban a nyomorsujtott feketegyarmatiak felsegélyezésére

A feketegyarmati tűzvész ügyében a csendőrség még ma sem fejezte be a vizsgálatot. Wild Kornél feketegyarmati főjevő szerint a csendőrség munkáját nagyon megnehezíti az a körülmény, hogy a tűzvész következtében minden nyom elmosódott. Azt sem lehet megállapítani, hogy a tüzet a Hacker kertjében maradt parázs okozta volna s így egyelőre a nyomozó hatóságok találgatásokra vannak utalva.

Londoni történet

Egy Minoprio nevű, Londonban élő dúsgazdag olasz a feleségével együtt két héttel ezelőtt tengeri kirándulásra utazott és nyaralása idejére elegánsan berendezett palotájának személyzetét is szabadságra küldte. A cselédség elutazása után való napon két ismeretlen férfi költözött be Minoprio házába és a hivatalos vendégek több mint egy héten keresztül úgy éltek a palotában, mintha otthon lennének. Hétfőn az idegenek a házigazdát elegáns sportruhába öltözve autót hívtak és arra több hatalmas bőröndöt raktak fel, majd eltávoztak. Kedden a személyzet egy része visszaérkezett és ekkor nagy megdöbbenéssel látták, hogy a házat ismeretlen tettesek kifosztották.

— Lindbergh újra kényszerleszállást végzett. Tokióból jelentik: Lindbergh Nemus fölött hatalmas ködönába került s az Annoro-tavon kényszerleszállást hajtott végre.

— Ellopták gróf Karácsonyi Jenő 90 darab briliánsát. Budapestről jelentik: A budapesti főkapitányság ma táviratot kapott Bécsből gróf Karácsonyi Jenőnél, aki közölte, hogy Budapest és Bécs között ellopták nyolcvan darab briliánsát. A gróf, aki válik az urától, a napokban Budapestről Bécsbe utazott és magával vitt kétszáz briliánsot. Utközben rejtélyes módon tűnt el nyolcvan darab briliánsa. A rendőrség az ügyben bevezette a nyomozást.

Zsidó korház-sorsjegyet vegyen, Hogy családjával boldog legyen!

— Enyhül az aradi gyermekparalízis-járvány. A városi főorvosi hivatal ma kiadott jelentése szerint a gyermekparalízis-járvány enyhülő stádiumban van. Vasárnap és hétfőn egyetlen megbetegedést sem jelentettek be. Még szombaton éjjel az aradi gyermekkórházban meghalt Dines György hároméves aradi gyermek, akit szülei az utolsó pillanatban szállítottak be a gyermekkórházba.

— Eltűnt egy aradi kisfiú. Az aradi rendőrségen ma megjelent egy Maroja Ilona nevű asszony, aki bejelentette, hogy tizenegy éves fia, Maroja Jenő a tegnapi napon Str. Muresului 11. szám alatti lakásukról nyomtalanul eltűnt. A rendőrség az ügyben bevezette a nyomozást.

Előírással diáksapkák olcsó áron, kitűnő minőségben kaphatók:
WURZEL TESTVÉREK Arad, P. Plevnei v. Árpád-tér 1. zsidótemplommal szemben.

— Egy örült megijtoztotta társát. Párisból jelentik: A Poitiers-kórház idegosztályának egyik cellájában két kényszerzubbonyba zárt beteget helyeztek el. Az egyik elmebeteg kiszabadította magát s megijtoztotta társát. Mikor az ápolónő bejött a cellába, a beteg dühöngenni kezdett s csak nagy nehezen lehetett megfékezni.

**Egy tucat (12 drb.) I. rendű gyártmányú
Film-pack 9x12
Lej 150.—
H. BLOCH FOTÓHÁZBAN**
Interurban telefon 128.

— Halálozás. Özvegy Einwag Jánosné ilyó hó 23-án, 49 éves korában elhunyt. Temetése ilyó hó 25-én délután fél 5 órakor lesz a Gr. Alexandrescu 33. számú gyászházból (Minden külön értesítés helyett.)

Az aradi prefekturán nyert értesülésünk szerint a feketegyarmati tüzkárosultak segélyezési akciója megindult. Dr. Serbanu György vármegyei prefektus ma táviratilag kérte a minisztériumot, hogy a tüzkárosultak részére a közeli erdőkből ingyen fát utaljon ki az állom. A kisjenői járásban egyébként gyűjtés indult meg és a hír szerint már eddig huszonöt ezer lej gyűlt össze.

— Orvosi kinevezés. Dr. Haber József ismert szülésznőorvost a közegészségügyi minisztérium az aradi bábaképző szülészeti-nőgyógyászati klinika orvosává nevezte ki.

— A Marosba ölte magát egy szerelmes glogováci leány. Megrendítő öngyilkosság tartia igazomban Glogovác község lakosságát. Egy községbeli jómódu gazdának, Dörner Péternek tizenyolc éves leánya szerelmes lett atyjának egyik béresébe, aki a gazdától meg is kérte a leány kezét, de kosarat kapott. Apa és leánya között emiatt elviselhetetlené vált a viszony, míg végül is a leány buskomorságba esett és elhatározta, hogy öngyilkosságot követ el. Kiment a falu határában folyó Maros partjára és annak legmeredekebb pontjáról a vízbe vetette magát. A közelben fürdőzők azonnal segítségére siettek, de már nem tudták kimenteni. Holttestét ma fogták ki a Marosból.

— Elhásasodásnál, köszvényénél és okorbetegségnél a természetes „Ferenc József” keserűviz javítja a gyomor és a belek működését és előmozdítja az emésztést. Az anyagcserebántalmak gyógyító eljárásainak több kutatója megállapította, hogy a Ferenc József viz-kúra nagyon szép eredményre vezet. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kaphatók.

— Félárú jegyek Bucurestibe. Bucurestiből jelentik: A CFR vezérigazgatósága 50 százalékos kedvezményt engedélyezett azoknak, akik szeptember másodika és tizenkilencedike között a Bucuresti-ügyvédkongresszusra utaznak. Az 50 százalékos kedvezmény ugy a menet, mint a jövetelre érvényes.

BAUER URILEÁNY-OTTHON

József-körut 86. BUDAPEST legmodernebb internátusa közép- és felsőbbfokú hallgatók részére. Napos, világos ucaoi szobakkal, központi fűtés, állandó meleg víz, olcsó árak, kérjen prospektust!

— A vonaton eltűnt a pénze. Ma jelentkezt az aradi rendőrségen egy Petrás Alajos nevű budapesti lakos, aki Brassóban lakó rokonai látogatására érkezett Romániába. Petrás Alajos, amikor Kurticson megváltotta Aradig szóló jegyét, megdöbbenve vette észre, hogy nagyobb összeget tartalmazó pénztárcája eltűnt, úgy, hogy megváltott jegyével éppen csak Aradig tudott jönni, míg Brassóba már nem folytathatta utját. Az aradi rendőrség az ügyben azonnal bevezette a vizsgálatot, míg Petrás Alajos táviratozott Brassóban lévő rokonainak, hogy küldjék meg neki a továbbutazáshoz szükséges összeget.

— Hangverseny a Mossóczy-telepi Protestáns Körben. Az aradi Református Nőszövetség megrendezésében dr. Albisi József neves erdélyi nótaszerző nagysikerű hangversenyt adott szombaton, folyó hó 22-én este a Mossóczy-telepi Protestáns Körben. Az estélyt Ajtay Béláné megleghangu prólógusa vezette be, mely keresetlen szavakkal utat nyitott a szívekbe dr. Albisi József szebbnél-sebber nótáinak, melyekkel már egész Erdély meghódította. A dalokat maga a szerző kísérte egy cigányzenekar élén művészi hegedűjátékkal. A közönség mindvégig lelkes tapssal ünnepelte Albisi dokort, ki egy felejtethetetlen estét szerzett a hallgatóságnak. Az estély műsorát Kámpis Rózsa és Geller János szavatai, valamint Dávidházy Kálmán, Keleti Frigyes, Quintus János és Joanovits János kvartettje tette változatossá, kik az estély sikeréből szintén kivették a részüket. Műsor után a vidám hangulatu közönség tánc és nóta mellett reggelig együtt maradt.

Öngyilkos aradi özvegy

Nem bírta túlélni férje halálát özvegy Einwag Jánosné

Néhány nappal ezelőtt rejtélyes öngyilkosság történt Aradon a Bercsényi-ucca 33. szám alatt. Öz. Einwag Jánosné 49 éves magánzó nagymennyiségű veronállal megmérgezte magát és néhány nappal halálusa után, dacára a legönfeláldozóbb orvosi kezelésnek, tegnap délután 5 órakor az aradi kórházban kiszenvedett.

Az öngyilkosságnak, mint azt a rendőri hatóságok kinyomozták, tragikus háttere van. Einwag Jánosné született Breila Jozefinnek egy évvel ezelőtt gyomorrákban meghalt a férje. A szerencsétlen asszonyt férje halála, akit szenvedélyesen szeretett, nagyon megrendítette és a temetés óta teljes buskomorságba esett. A szomszédok emlékeznek arra, hogy Einwag Jánosné több ízben olyan kijelentést tett, hogy férje halálát nem éli túl és öngyilkosságot fog elkövetni.

A múlt héten szombaton a házbeteltek felütnék, hogy Einwag Jánosné még reggel kilenc órakor is alszik, holott állandóan koránkelő volt. Rosszat sejtve dörömbölni kezdtek lakásának ajtaján, de miután semmi választ nem kaptak, betörték az ajtót és behatoltak a belső szobába, ahol az ágyon fekvő eszméletlen állapotban találták meg öz. Einwag Jánosné.

Azonnal telefonáltak dr. Lust Ferenc kerületi orvosért, aki kiszállt a helyszínre és nyomban gyomormosást alkalmazott, azonban a szerencsétlen asszonyt már nem tudták megmenteni és néhány nappal halálusa után tegnap délután 5 órakor meghalt.

Öz. Einwag Jánosné öngyilkossága után a rendőrség megindította a nyomozást annak kiderítésére, hogy Einwag Jánosné hol szerezte a veronált? Megállapították, hogy az öngyilkos asszony a veronálhoz még a férje betegsége alatt jutott. Az ügyészség, minthogy büntény nem forog fenn, a tanácsra megadta az engedélyt.

— Miklós herceg kényszerleszállása. Varsóból jelentik: Miklós herceg lengyelországi látogatását befejezte és ma repülőgépen visszautazott Bucuresztbe. A herceg gépe benzinhű miatt Román közelében leszállásra kényszerült, de sem a gépnek, sem a bennülőeknek nem történt baja.

— Izabella királyi hercegnő állapota rosszabbra fordult. Budapestről jelentik: Izabella királyi hercegnő állapota mára rosszabbra fordult. A láza emelkedett, mire Frigyes és Albrecht királyi hercegek azonnal Budapestre siettek. Ma délután orvosi konzilium fogja megállapítani, hogy a tüdőben újabb góc keletkezett-e.

— Averescu és Goga külföldi tanácskozása. Bucuresztből jelentik: Averescu marsall augusztus 21-én Salzburgban találkozott Goga Octaviannal, aki informálta Averescut a belpolitikai helyzetről. Averescu a napokban hazaérkezik Bucuresztbe, míg Goga csak néhány hét múlva tér vissza az országba.

— Kinevezték Albu István dr. utódját. Temesvárról jelentik: A tragikus módon elhunyt Albu István dr. utódjának az egészségügyminiszter az aradi származású dr. Vuia Salvatorit, a temesvári Fehér Kereszt-kórház főorvosát nevezte ki az aradi bábaképző intézet élére. Dr. Vuia főorvos közlése szerint a kinevezését nem fogadja el.

— Javul Fejér Gábor állapota. A Budapesten lassan lábadozó aradi vezérigazgató állapota örövendefesen javul. Fejér Gáborné naponta beszél telefonon férjével és annak kezelőorvosával, akiknek véleménye szerint a vezérigazgató állapota annyira javult, hogy csütörtökön vagy pénteken hazaautazhat Aradra. Itt említjük meg, hogy téves volt a lapoknak az a híradása, mintha Fejér Gábort a baleset színhelyéről szállították volna a szanatóriumba. A vezérigazgató a saját lábán ment haza lakására és csak az éj folyamán érzett nagyobb fájdalmakat, mire ő maga reggel telefonon hívta fel a mentőket és így szállíttatta be magát a Glück-szanatóriumba.

— A Marasesti-uccai magyar tagozatú állam- és elemi fiú-népiskolában a beiratások augusztus 25-31-ig, délelőtt 9-12 óráig lesznek, lezártok, lezártság.

Önálló szervezetté alakult az EKE aradi »Czárán Gyula«-osztálya

Megválasztották a tisztikart — Az új vezetőség névsora

Vasárnap délelőtt 11 órai kezdettel tartotta az aradi AKE »Czárán Gyula«-osztályának tisztújító közgyűlést, a Fehér Kereszt-szálloda kistermében. Kedélyes hangulatban voltak együtt ezen az összejövetelen az aradi turista-élet régi vezetői, a természetkedvelő közönség számottevő tagjai. Régi turistatörténetekkel szórakoztatták egymást és közösen felelevenítették a legszebb kirándulások emlékeit, megvitaták egymás között a kisebb-nagyobb teljesítményeket, melyeket elértek, amióta az Erdélyi Kárpátok járatlan útjait kutatták.

A Hunyadmegyei, kalotaszegi és szamosmegyei osztályok megalakulásával egyidejűleg a már régebben fennálló aradi szakosztály is független szervezetté alakult át. Eddig ugyanis tisztikar híján, az aradi szakosztályt Kolozsvárról irányították. A vasárnapi közgyűlésen a kolozsvári központ részéről Szolnok Gyula, a gazdasági szakosztály alelnöke jelent meg, aki hatásos üdvözlőbeszéd keretében nyitotta meg a közgyűlést. Majd a jelölőbizottság megválasztása után, az előterjesztés nyomán, a következő tisztségeket töltötték be:

Elnök: dr. Simó Károly, ügyvezető alelnök: Záray Jenő tanár, alelnökök: Guld Emil és dr. Grunáz László, főtitkár: ifj. Mátyás Vilmos, helyettese: Rosenberg László, titkárok: Tüdös János és Kovács István, pénztáros: Timkó Ernő, gazda és könyvtáros: Rózsa László. A választmány tagjai a következők: Schill József, Darányi János, Fischer Aladár, Hanzeros Géza (Halmagy), dr. Prohászka László, Somogyi Jenő, Schaeffer

— Találmány a tankok ellen. Londonból jelentik: Az angol mechanizált hadsereg nyári hadgyakorlatai során érdekes találmányt próbáltak ki, amellyel a legnehezebb katonai autót is fel lehet tartóztatni. A találmány lazán felgöngyölt dróttelkeres-hálózatból áll, amely lazaságánál fogva harmonikaszzerűen támul. Midőn az autót át akarták törni ezt az akadályt, a hálózat eleinte kitágult, majd elszakadt, a dróttelkeres felgöngyölödtek a kerekekre, s néhány pillanat múlva megállásra kényszerítették az autót és elrontották a kényesebb gépi alkatrészeket, amelyek minden ilyen esetben hosszabb javításra szorultak. A rugalmas dróttelkeresekkel még háromtonnás teherautókat, sőt nehéz tankokat is sikerült megállítani és elrontani.

— Öt újabb gyermekparalízis-eset Temesváron. Temesvárról jelentik: Az utóbbi napokban a városban erősen terjed a gyermekparalízis és a mai napon 5 újabb megbetegedés fordult elő. A gyermekeket nem a járványkórházban, hanem a gyermekkórházban helyezik el.

— Színészek Kiszénjén. Darvas Ernő néhány művésztársával sikerült előadást rendezett meg tegnap Kiszénjén közönsége előtt. Az előadók művészt nyújtottak és a lejátszott számok nagy tetszést váltottak ki a szépszámu közönségből, Sok tapssal honorálták a sikerült előadást.

— Belezuhan a kutba egy szemlaci asszony. Súlyos szerencsétlenség történt ma délután az aradmegyei Szemlaci községben. Az egyik falubeli gazdálkodó felesége a déli órákban kiment a ház udvarára, hogy a kutból vizet merjen. Amint leengedte a vedret és a kutba nézett, elvesztette az egyensúlyt és a szerencsétlen asszony a több méter mély kutba zuhan. A szerencsétlenségnek az asszony hozzátartozói is szemtanúi voltak, akik a lakás ajtajában állottak és akik természetesen azonnal segítségére siettek. Nagy nehézségük árán sikerült még idejében a kutból felszínre hozni és rendkívül súlyos sérülésekkel autóra azonnal az aradi kórház sebészeti osztályára hozták be, ahol megállapították, hogy a szerencsétlen asszony az esés következtében a fejét betörte, ezenkívül homlokcsonttörést szenvedett, valamint a jobb combját és a jobb térdkalácsát is komolyabb sérülés érte. Dr. Krausz és dr. Luttwák orvosok az asszonyon koponyaelékelést végeztek és így talán sikerül megmenteni az életet.

Géza, Mihályi Gyula, Szabó László János, Mikoss Magda, Faix Jaques, Bruckmann Gyula, Szondy János, Adler Tibor, Bartha Róbert, Bratescu Zeno, Glück László, Mátyás Anna, Kell Rezső, Schweiler László. Miután a közgyűlés a jelölteket egyhangúlag elfogadta, az Aradi Turista Egyesület volt tagjai elhatározták a régi egyesület feloszlását és az EKE aradi szakosztályába való beolvadást. Ezen szerint az EKE a volt AKE jogfolytonosaként lép majd fel. Lelkes programbeszédet követően, a múlt idők nagy alkotásairól való elbeszélgetés közben új munkatervet állítottak fel, melyet az egyesület agilis új alelnöke, Záray Jenő, teljes egészében magáévá tett. Az indítványok elhangzása után, a további megtárgyalandó ügyeket a szeptember hó folyamán megtartandó választmányi ülésre tüzték ki és az elnök a közgyűlést a késő délutáni órákban lezárta.

Apagyilkos kovaszinci legény

Hivatalból elrendelték elmeállapotának megvizsgálását

Csizmás János kovaszinci legény egy-összeszólalkozás alkalmával, késével agyonszúrta édesapját. A csendőrség a gyilkos legényt letartóztatta s ma vont a felelősségre tartóért az aradi törvényszék. A tárgyaláson Csizmás János zavaros feleleteket adott a hozzáintézett kérdésekre, úgy, hogy védőjének előterjesztésére a bíróság elrendelte elmeállapotának megvizsgálását. Boda János dr. kórházi főorvos ejti meg a vizsgálatot és a további eljárást a bíróság az orvosi vizsgálatot teszi függővé.

Dr. Haber József, az aradi bábaképző szülész-nőorvosa, rendelését Bulevardul Carol (Erzsébet-körút) 79. szám alá helyezte. Rendel. délután 3-6-ig. Diathermia-kezelés.

— Veres Anna szabadlábon. A lefartóztatásban levő Veres Anna — mint az Aradi Közlöny jelentette — ügyvédje, Lepa Valér dr. útján szabadlábra helyezését kérte kaució ellenében. Kérelmével ma foglalkozott Moldovan Sabin dr. vizsgálóbíró, aki tizezer lej kaució ellenében hozzájárult Veres Anna szabadlábra helyezéséhez.

— Megkéselték Glogovácon. Ma délután beszállították az aradi kórházba Tatár Savu 24 éves glogováci gazdálkodót, aki összeszólalkozott Szabó József és Saít Mitru ugyancsak glogováci lakosokkal, akik ráfáradtak Tatár Savura és egy zsebkéssel a bal keze fején súlyosan megsebesítették. A súlyosan megsebesített gazdálkodót a kórházban kezelés alá vették, míg a két támadó ellen a rendőrség bevezette a vizsgálatot.

— A vasárnap »szentsége«. Budapestről jelentik: A keresztény ifjuság egyik gyűlésén Kapi Béla evangélikus püspök követelte, hogy a vasárnap szentségét törvénybe iktassák és szüntessenek meg ezen a napon mindenemü munkát jelenlő tevékenységet, így a sportot is.

— H. Sziklay Gizli tánc tánárnő Str. Cercetasilor No. 7. (Szt. Pál-u.) tánciskoláját szeptember hó 1-én kedden este megnyitja kezdők és haladók részére. Beiratkozás és bővebb felvilágosítás Sir Alexandru Gavra No. 7. (Csernovics-u.)

— Fordulatók a Nagylaki Bank R. T. csődügyében. A Banca Nädlăccana S. A. nagylaki bank csődügyében az aradi törvényszék október 2-ára tárgyalást tűzött ki a lemondott Zankov György csődválasztmányi tag helyébe új tag választására.

— Orvosi hír. Jonet C. Spatariu, a bábaképző intézet volt orvosa, nő-gyógyász, urológus-venerológus, áthelyezte rendelését a Strada Moise Nicoara (volt Petöfi-ucca) 9-11. szám alá. Rendel. délután 3-6-ig.

— Dr. Áronné Steru Rózszi hegedűművész nő hegedűtanfolyamát megkezdi. Akadémiai vizsgákra előkészít. Jelentkezések szeptember 1-től délelőtt 11-1-ig és délután 3-5-ig. Bul. Carol 81., II. emelet.

— A zsidó fiú- és leányiskolában a beiratások folyó hó 27., 28., 30. és 31-én naponta 9-1-ig lesznek megtartva. Szeptember 1-én megnyílik a leányiskola VI. osztálya is. A fiúiskola teljes hét osztálya.

SPORT KÖZLÖNY

Országos válogatott csapatunk turája első mérkőzésén szép győzelmet aratott Varsóban a lengyel reprezentatív felett

Románia—Lengyelország 3:2 (2:0)

Varsóból jelentik: Országos válogatott labdarúgó csapatunk balti turájának első állomásán Varsóban gyönyörű játék után megérdemelten győzte le a jó játékokat képviselő lengyel reprezentatív csapatot. Ez a negyedik román-lengyel válogatott labdarúgó mérkőzés mintegy 20 ezer főnyi közönség előtt játszódott le és ez alkalommal a következő összeállítású csapat lépett a pályára: Szathmári—Bürger, Albu—Robe, Steinbach, Ciolac—

Glanzman, Kovács, Sepi, Bodola, Kocsis. Az első félidőben a nagyszerűen játszó válogatott csapatunk két gól-előnyre tesz szert. Szünet után a 10-ik percben már 3:0-ra vezetünk, amikor a lengyelek is erősen belelékszenek és sikerül 3:2-re szőpíteni az eredményt. A győztes csapat góljait Sepi (2) és Kocsis szereztek. A mérkőzést Cejnár prágai bíró vezette. Válogatott csapatunkban Albu, Szathmári és a csatársor játszott elismerésre méltóan.

A Bocskai kitűnő halvesora révén megérdemelten győzte maga alá az egységtelen Gloriát

Darázs bíró kiengedte kezéből a mérkőzést — Bocskai—Gloria 3:0 (2:0)

Nem volt strandidő vasárnap, ez ugyan meglátszott a sporttelepen is, mert ezuttal a Gloria-pályára mintegy 1600 néző látogatott el, hogy szemtanúja legyen a debreceni Bocskai és a Gloria összecsapásának. A Bocskai, bár nélkülözni volt kénytelen csapatának két legjobb tagját, Telekit és Vinczét, mégis teljesen kielégítette a közönség várakozását. Szépen, stílusosan, mindvégig szívvel-lelékkel és ami a legfontosabb, fairen küzdöttek a debreceni fiúk és az elért eredményt reális körülmények között vívták ki. A győztes Bocskai csapatában a legszebb teljesítményt a halvesora nyújtotta. Ez a csatársorban csupán Markos lefutásai és lövő-készsége jelentett veszélyt, rajta kívül csak Mátéffy nyújtott elfogadható játékokat. A Gloria csatársorán erősen meglátszik az, hogy nincsenek összeszokva a játékosok. A csapatból hiányzott Albu, aki a román válogatottal elutazott, annak balti-turájára, helyette Muntean játszott — még pedig nagyon jól, — partnere, Husztik már gyengébb teljesítményt nyújtott. A fedezetsor legjobb embere ezuttal Szabó J. volt, de Szabó B. is megfelelt, csupán Braun nem elégitett ki. Braun gyengébb teljesítménye mellett állandóan faultokkal vétette észre magát. A csatársor legaktívabb tagja Tiszai volt, rajta kívül csak Blaskovits nyújtott elfogadható. Pomacsek tudásbeli fogvatartósságát sorozatos durvaságaival pótolta, amelyért az objektív aradi közönség több alkalommal a játékos iránti unszimpatiáját nyilvánította. Bugarin kapus ez alkalommal is fehéren bizonyult, mint Dresein. Szemezők esőben veszi kezdetét a játék. A Gloria vezet az elején néhány támadást, majd a Bocskai megy át ellentámadásba, aminek eredményeképpen a 17-ik percben Markos lefut, bead és a jól érkező Mátéffy védetlenül a hálóba juttatja a labdát. A meg-megújuló Bocskai-támadásoknak újabb eredményt csak a 43-ik percben sikerül elérni. Ugyanis Szabó B. a 16-oson belül kézzel érinti a labdát, a megítelt 11-est Markos rendeltetési helyére küldi. Szünet után a Bocskai kitűnő halvesora révén állandó frontban van, eredményt csak a 27-ik percben sikerül elérniök Markos egyéni játékából.

A mérkőzésre a csapatok a következő összeállításban léptek a pályára: Bocskai: Buday — Kuti, Remmer — Palotás, Mooré, Turcsányi — Markos, Mátéffy, Ormos, Hevesi, Varga. — Gloria: Dresein (Bugarin) — Muntean, Husztik — Szabó B., Braun., Szabó J. — Igna, Tiszai, Blaskovits, Bali, Pomacsek. Darázs bíró játékvezetése footballlelens propagandát szolgált. A bíró-testület figyel-

mébe ajánljuk, hogy nemzetközi mérkőzések levezetésére megbízhatóbb bírót delegáljanak, mert ellenkező esetben a még meglévő kis számú közönségek is elriasztják a mérkőzések látogatásától.

Budapest kombinált csapata 2:0-ra legyőzte Madrid válogatottját

Budapestről jelentik: Budapest kombinált csapatának találkozása Madrid válogatottjával, szép küzdelmeket hozott. A spanyol csapatban 8 válogatott játékos — köztük a világhírű Zamora — szerepelt. A nagy kedvvel játszó magyar csapat fölényes játékkal 2:0-ra verte a spanyol csapatot. A spanyol együttes általában nagy csalódotást keltett, csatársora ingadozott, csupán Esparza centerhalf és a két hátvéd mutatott jó játékokat. Rajtuk kívül még Zamora a világhírű kapus volt elsőrangú. A magyar csapat minden részében kitűnő volt, de mégis a legjobban Tenczer, Auer, a teljes halvesor és Hires játéka tetszett. Az első gólt a 25-ik percben Tenczer beadásából Kalmár érte el. Szünet után a spanyol jobbhátvéd haza ad egy labdát Zamorának, melyet a híres kapus saját hálójába ejti.

Egyéb eredmények

AMTE—ATE 2:1 (1:1)

Minimális győzelmét az AMTE csak akkor érte el, amikor az ATE tiz emberrel játszott. Ugyanis a bíró Mihályt, a tornászok hátvédjét kiállította. Mindkét csapat több tartalékkal vette fel a küzdelmet. A győztes csapat góljait Ökrös és Pepoli szereztek, míg az ATE gólját Fritz lötte. Bíró: Vulpe.

O Vointa—Banatul 3:1 (1:0). A Kisszentmiklóson lejátszott mérkőzést az egységesebb Vointa megérdemelten nyerte meg. Góllövők: Molnár, Mercea és Rosu, illetve Seitz. Bíró: Rózsa.

O Hakoah—Titanus 3:0 (1:0). Az egységesebb Hakoah reális eredményt ért el, az otthonában játszó Titanus felett. Deutsch (1) és Grünfeld rúgnak a gólokat.

O Hakoah ifj.—Titanus ifj. 7:2 (5:0).

O Hakoah törpe—Titanus törpe 3:0 (2:0).

Közönségsikert ért el az AAC-old-boy délelőtti mérkőzésein

Az AAC old-boy által megrendezett délelőtti mérkőzések a legteljesebb siker jegyében folytak le. A mérkőzések iránt nagy érdeklődés nyilvánult meg. Részletes eredmények: Sporthirlapírók—ATE old-boy 3:1 (1:1). Megérdemelték győzelmüket a hirlapírók.

Textilgyár—Evezős válogatott 1:1 (1:1). Nagy küzdelmek után a mérkőzés eldöntetlenül végződött. Deutsch, illetve Kardos voltak eredményesek. Bíró: Macian.

AAC old-boy—Törekvés old-boy 3:2 (3:0). Az AAC verhetetlen „Bomba szivar” csapata elbizakodottan játszott, mégis győzött minimális arányban. Pálincás, Duffner és Auer szereztek az AAC-gólokat.

A magyar atletikai bajnokságok során a Szent István vándordíjat a BBTE nyerte minimális arányban

BBTE—MAC 45:44

Tegnap zajlott le a magyar atletikai bajnokságok második napja, amely néhány igen szép eredményt hozott. Végeredményben a Szent István vándordíjat a BBTE nyerte meg 45 ponttal a MAC előtt, amely 44 pontot szerzett.

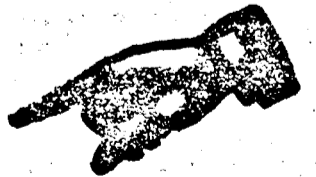
A részletes eredmények a következők: Súlylökés: 1. Darányi dr. 15.25 méter. 2. Horváth 14.80 méter. 3. Kovács 12.79 méter. 400 méteres gát: 1. Zsitvai 49.8 mp. 2. Szalay 50.6 mp. 3. Lázár 50.8 mp. 1500 méteres: 1. Barsi 4 perc 05.4 mp. 2. Szabó. 3. Blödy (Bécs). 200 méter: 1. Gerő III. 22.5 mp. 2. Szalay. 3. Páku. 110 méteres gát: 1. Langmayer (Bécs) 15.6 mp. 2. Kovács. 3. Deska (Bécs). Magassugrás: 1. Késmárki 188 cm. 2. Bódossy 188 cm. 3. Orbán 188 cm. Diszkoszvetés: 1. Donogán 45.74 m. 2. Remec 44.49 m. 3. Darányi dr. 42.55 m. Hármassugrás: 1. Bácsalmási 14.12 m. 2. Zsuffika 13.70 m. 3. Somfai 13.65 m. 10.000 méter: 1. Hevele 32 perc 44.4 mp. 2. Németh 32 p. 4.86 mp. 3. Szilágyi. 400 méteres gát: 1. Nagy 57.4 mp. 2. Héjas 58 mp. 3. Somfai 58 mp.

O A magyar uszók és vízpolozók szép győzelmét Párisban. Az uszás Európa-bajnokságai Párisban tegnap kezdődtek meg. A vízpolobajnokság első fordulóját Magyarország—Franciaország 12:1 (5:0), Németország—Csehszlovákia 3:1 (2:1), Ausztria—Svédország 3:2 (1:1). A 100 m. nőgyűszás második előfutamában Lenkey (magyar) 1 p. 11.3 mp. alatt győzött és döntőbe jutott. A 100 m. gyorsuszás előfutamai: I. előfutam: 1. Székely (magyar) 1 p. 01 mp., 2. Steiner (cseh). II. 1. Bárány dr. (magyar) 59.8 mp., 2. Haas (német). III. 1. Costolli (olasz) 1 p. 03 mp., 2. Luaddahl (svéd). Ez a hat uszó került a döntőbe. — Hétfőn került lebonyolításra Magyarország és Ausztria között a vízpolo-mérkőzés, amely a kitűnő formában levő magyar csapat négy gólarányú győzelmével végződött. Az eredmény 13:0, félidő 6:0 volt. A vízpolo-mérkőzések során sor került a franciásvéd mérkőzésekre is, amely 4:4 (2:2) arányban eldöntetlenül végződött. A vízpolo-mérkőzések után uszáverseny volt a következő eredményekkel: 100 m. mellúszás döntője során az Európa-bajnokságot Bárány dr. nyerte 59.8 mp. idővel. 2. Székely lett 1.008 mp. 3. Steiner (cseh). 4. Petersohn (svéd).

O Győzött a III. Kerület Kolozsváron. A III. kerület második kolozsvári mérkőzését az Universitatea ellen játszotta le, amelyet 1:1-es félidő után, 2:1 arányban nyert meg. A kerület mindkét gólját Lengyel szerezte, míg az Universitatea részéről Tabac volt eredményes.

O Az újdonsült mikelakai Fulgerul 1:1 (1:0). arányos döntetlent ért el a gáji Soimi ellen. Ez volt a bemutató mérkőzése a Fulgerulnak. Gólszerzők: Dehelean, illetve Stoia.

INGYEN KAPJA

• hó végéig

AZ ARADI KÖZLÖNY-t,

ha ma megrendeli.

Az előfizetést csak 1931. szeptember 1-től számítjuk.

Az országos ifjúsági atletikai bajnokságon az AAC versenyzői sikerrel szerepeltek

Egy országos rekord és több közepes eredmény született

Vasárnap rendezte meg az atletikai liga Temesváron az első ideli országos ifjúsági atletikai versenyt, amelyen a bucuresti TCR, Granicerul, Cerna Voda, Váradról a Törekvés, míg Aradról az AAC versenyzői vettek részt. Az AAC versenyzői nagyon szép eredményeket értek el, különösen *Kabáth* és *Kaupert*. A verseny főbb eredményeit alább közöljük: 100 m. sifutás: 1. Kabáth AAC 2 perc 57.9 mp. 2. Tanase TCR.

Magasugrás: 1. Kaupert AAC 161 cm. 2. Blajiu TAC 156 cm. *Sulydobás*: 1. Riesz TAC 11.40 m. 100 m. sifutás: 1. Boja TCR 11.4 mp. 3000 m. sifutás: 1. Szücs Törekvés 12 p. 12.2 mp. *Diszkoszvetés*: 1. Riesz TAC 34.70 m. 200 m. sifutás: 1. Lövenfeld TAC 24.6 mp. *Távolugrás*: 1. Sárdi Kinizsi 596 cm. *Gerelyvetés*: 1. Riesz TAC 47.60 m. Országos ifjúsági rekord! 110 m. gát: 1. Hamal TCR 19 mp. 2. Kaupert AAC. *Rudugrás*: 1. Krausz (Minerul) 260 cm. 2. Kaupert AAC 240 cm. 400 m. sifutás: 1.

Krausz Minerul 56.4 mp. 2. Kaupert AAC. *4x100 m.*: 1. TAC. 2. Kinizsi. 3. AAC. *Olimpiai staféta*: 1. TAC 3 p. 50 mp. 2. AAC 3 p. 55 mp. 3. Törekvés. *Pontversenyben*: 1. TAC 43 p. 2. AAC 20 p. 3. TCR 16 p. 4. Minerul 11 p. 5. TCR és Törekvés 10 p. 7. Granicer II., utolsó Cerna Voda.

O A Kinizsi Váradon 4:1 (2:1) arányban vereséget szenvedett a Törekvéstől.

O Unirea (Gurahont)—Sebisana (Sebis) 2:2 (2:0). Az örök riválisok ezúttal nem játszották a szokott jó footballt, különösen a sebesiek gyenge játéka keltett csalódást, ki-egyenlíteni is csak a második féldő utolsó 15 percében tudott, amikor is egymásután 2 góllugott. A mérkőzés hajlamos volt a durvuláshoz, azonban Schwartz bíró erélyessége ezt megakadályozta. *Góllövők*: Kubaszeg és Anoa te u, míg a Sebisana góljait Lombertus rugta. *Schwartz* bíró a szokott jó volt.

Kavarodás a tanév megnyitása körül

Szeptember 3-án képtelen minden iskola megnyitni kapuit — Iorga diktatórája a közoktatásügyi minisztériumban. A miniszterelnök és a tanítók országos kongresszusa

A közoktatásügyi államtitkár lemondásának kulisszatitkai

Bucurestiből jelentik: A Lupta jelentése szerint az iskolákat szeptember harmadikán egészen biztosan megnyitják. Annak, hogy a miniszterelnök ennyire ragaszkodik ehhez a dátumhoz, érdekes háttere van. Ezzel akarja ugyanis Iorga megakadályozni azt, hogy a szeptember hatodikára összehívott tanító-kongresszust megtarthassák. A Lupta szerint már számos község és város vezetősége értesítette a közoktatásügyi minisztert, hogy nem áll módjában a kérdéses időpontban az iskolá-

kat megnyitni, mivel az átalakítási, renoválási munkálatok eddig az időpontig nem nyerneek befejezést.

Iorga miniszterelnöknek az a rendelete, különben, amellyel megtiltotta, hogy a közoktatásügyi minisztériumban rajta kívül más is elintézhessen valamilyen aktát, máris komplikációkat okozott. *Furtunescu* közoktatásügyi államtitkár az Adeverul jelentése szerint ma ugyanis éppen a fenti rendelet miatt bejelentette lemondását, mivel a saját hatáskörének megcsorbítását látja abban, hogy Iorga minden ügyiratot látni kíván.

Megkezdik a júliusi nyugdíjak kifizetését

Az aradi pénzügyigazgatóság felhívása a nyugdíjasokhoz

A pénzügyminisztérium átiratban értesítette az aradi pénzügyigazgatóságot, hogy a nyugdíjak kifizetését haladéktalanul meg kell kezdeni. A rendelethez a pénzügyigazgatóság a júliusi nyugdíjak kifizetését kedden, augusztus 25-én megkezdi. Még pedig kedden, 25-én 1—200, 26-ikán 101—400, 27-ikén 401—600, 28-ikán 601—800, 29-ikén 801—1000. számú nyugdíjlevelek kifizetését.

A pénzügyigazgatóság felhívja a nyugdíjasokat, hogy a tolongás elkerülése végett, reggel hét órától tíz óráig a sorszámok egyik fele, tíztől egyik a másik fele jelentkezzen, de különösen a sorrendet tartásuk be. A pénzügyigazgatóságon nyert értesülésünk szerint, a hátralékos augusztusi nyugdíjat szeptember elsejétől fogva fizetik, míg a rendes nyugdíj fizetések minden hónap 25-ikétől elsejéig lesznek.

AZ UJSÁG

folytatólagosan közli a legizgalmasabb amerikai regényt:

AL CAPONE VALLOMASAIT.

AZ UJSÁG

minden tözsdében és hirdaparusitohelyen kapható. Egyes szám ára:

hétköznap 16 fillér
vasárnap 32 fillér

Vérfergőzés vádja kézült a konopi csendőrorsön

A falu erkölcsdrámája az aradi törvényszék előtt. Egy váratlan fordulót. Mi történt a csendőrorsön?

Felmentette az aradi törvényszék Stanciu Illést a saját leánya elleni erkö'cstelen merényletek vádja alól

Május hó folyamán bűnvádi feljelentés érkezett a konopi csendőrségre Stanciu Illés gazdálkodó ellen. A feljelentést a gazdálkodó leánya adta be édesatyja ellen, akit azzal vádolt meg, hogy több ízben erköcstelen merényletet követett el ellene.

A feljelentés alapján a csendőrség bevezette a nyomozást, amelynek során megállapítást nyert, hogy a leány anyai örökök elé nézett, azonban a községbeli szülésznő tiltott mntétet haffott rajta végre, hogy gyermekétől megszabaduljon. A csendőrség úgy Stanciu Illést, mint leányát és a szülésznőt letartóztatta és beszállította az aradi ügyészség fogházába.

A törvényszék ma tartotta ügyükben a főtárgyalást. Mindhárom vádlott érdekesen védekezett a rendkívül súlyos vádak ellen.

Elmondották, hogy a csendőrségen napokon keresztül tartották mindannyiukat a csendőrsor, különösen Stanciu Illést brutalizálták, hogy beismerő vallomást tegyen.

A gazdálkodó leánya azonkívül azt a szenzációs kijelentést tette, hogy ő nem adott be bűnvádi feljelentést atyja ellen. A csendőrsök vettek fel jegyzőkönyvet, amelynek alapján az eljárás megindult, azonban az állítólagos feljelentést ő nem írta alá.

Lepa Valér dr. aradi ügyvéd ennek alapján kérte a bíróságot, hogy feljelentés hiányában

Az aradi lakásrablók a bíróság előtt

A törvényszék pénteken hirdoti ki iteletét.

Az aradi törvényszék Orezeanu—Ciorapciu-tanácsa ma tárgyalta Hirsch Jenő és kiskoru öcsésének bűnügyét. Az elmúlt év folyamán tömeges lakásfosztogatás történt Aradon. A lakásokból főleg arany értéktárgyak tűntek el, amelyeket a rendőrség a bevezetett nyomozás alkalmával több aradi ékszerésznél talált meg, akik egyöntetűen azt vallották, hogy egy kiskoru fiutól vették, aki a színházi sugó öcsésének adta ki magát. Az ékszerek eredetére vonatkozólag pedig azt adta elő, hogy azok színésznők tulajdonait képezik, akiknek pénzre van szükségük és bátyját bízták meg az ékszerek értékesítésével.

A rendőrségi nyomozás csakhamar megállapította, hogy a lopásokat kik követték el s letartóztatták Hirsch Jenőt és kiskoru öcsését, akiket most vont felelősségre az aradi törvényszék.

A mai tárgyaláson a tanuk egész tömege vonult fel, akik között papok, tisztviselők és munkások is voltak, akiktől a Hirsch-testvérek az értéktárgyakat ellopták. Ugyancsak felvonultak az ékszerészek is, akik megvásároították az ékszereket.

A károsultak egyrésze már a rendőrségen visszakapta értéktárgyát, míg a többi lopott tárgyat a törvényszék őrizte bűnjelként.

Az ékszerészek mindegyike úgy vallott, hogy jóhiszeműleg vásároították meg az ékszereket, mert a tolvajok mindig csak egy ékszerdarabban jelentkeztek s mivel jól voltak öltözve, feltételezték, hogy valóban megbízásból akarják eladni az arany tárgyakat. A szembesítés alkalmával mindegyik ráismert a kiskoru Hirsch-fiura, aki megvételre kínálta nekik az ékszereket.

A törvényszék az itéletkijáradást péntekre halasztotta, mert a rendelkezésre álló három nap alatt kimutatást készítenek a lefoglalt értékekről, hogy azokat a jogos tulajdonosoknak ki lehessen szolgáltatni.

Sulyos vád

Pop C. István konopi uradalmának egyik vezetője ellen

A törvényszék újabb tárgyalási napot tűzött ki Weinert János ügyében

Az aradi ügyészség néhány hónappal ezelőtt tartóztatta le Pop C. István konopi uradalmának benzinraktárvezetőjét, Weinert Jánost, aki ellen az a vád merült fel, hogy az uradalom bevételéből 58 ezer lejt lesikasztott.

Az aradi törvényszék ma tartotta meg ügyében a főtárgyalást, amelyen Weinert előadta, hogy a vád hallatára öngyilkosságot követett el. Amíg kórházban feküdt, a községi bíró, Celmagan Petru vitette el lakásából azt a szekrényt, amelyben iratait őrizte s amelyekből megállapítható, hogy a hiány nem áll fent.

Kérte az iratainak beszerzését a községi bírótól, a törvényszék kérelmének helyt is adott és a tárgyalásra újabb határnapot tűzött ki szeptember tizedikében, amikor a községi bírót is beidézik.

Letartóztatta az aradi ügyészség

a pénztelen férjet, aki büntársnót szerzett felesége nevének hamisítására — Ráfizetett a trükkre a ravasz földműves, mert nem ismerte a bankszokásokat

Érdekes módon akart pénzhez jutni Drila Ioan aradi földműves. Drila vagyonos nőt vett feleségül, aki azonban az Arad határában levő nagykiterjedésű földjeinek jövedelméből csak igen szűkmarkuan látta el férjét zsebpénzzel.

A férfi állandó pénzkövetelésének az lett a következménye, hogy a feleség néhány héttel ezelőtt kiadta az utját Drila Ioannak. Az elűzött férfi pénz nélkül került ki az uccára s ez bírta arra az elhatározásra, hogy felesége vagyonának felhasználásával, kölcsönt szerezzen a maga részére.

Maga mellé vette Bugar Florica nevű aradi asszonyt, akinek társaságában megjelent Pascuiu Silvius dr. közjegyző előtt, akinek Bugar Floricát mint feleségét mutatta be, mint aki **vagyonának feléértéje akarja átíratni**. Az átírás meg is történt s a hiteles közjegyzői irattal Drila Ioan jelentkezett az Aradana banknál, a

hol a nevére átírt földbirtokra tizezer lei bankkölcsönt akart felvenni. A szokásos adatoknál azonban Drila rendes lakáscímét mondotta be s ennek alapján a bank értesítette Drila kölcsönakciójáról a feleségét is.

Az asszony megjelent a bankban, ahol **töltözött a kölcsön ellen** s egyben kijelentette, hogy vagyonából semmit sem íratott át férjére. Drila által a banknál hagyott közjegyzői iraton szereplő aláírásról megállapítást nyert, hogy az hamis és nem Drila Ioanné aláírása. Az asszony feljelentést tett férje ellen, aki a rendőrségen történt kihallgatása alkalmával beismerte a csalást s hogy büntársa Bugar Florica volt. Mindkettőjüket **ma kísérték át az ügyészségre**, ahol Drila Ioan azzal védekezett, hogy a vagyon közös szerzemény volt s így eljárását jogosnak gondolta. Moldovan Sabin dr. vizsgálóbíró úgy Drila Ioant, mint büntársát előzetes letartóztatásba helyezte.

A lippai róm. kath. nőegylet nagyszerű táncestélye Lippán

Fényes műsor és elegáns publikum az estélyen. — A szociális gondoskodás kiépítésére fordítják az estély jövedelmét.

Lippai tudósítónk jelenti: Szombaton, 22-én este fél 9 órai kezdettel rendezte meg a radna-lippai Római Katolikus Jótékony Nőegylet szokásos évi táncestélyét a „Central“ kávéház nagytermében és összes helyiségeiben. Azok a fényes külsőségek, amelyeknek keretében az estélyt megrendezték, a nagyszámú közönség és annak áldozatkészsége bizonyítékai annak, hogy Lippán és Radnán méltányolni tudják azt a szociális jellegű munkát, amelyet a Nőegylet és annak agilis vezetői: özv. Baróthy Ferencné, Sandrik Sándorné és özv. Liptay Kálmáné annyi önzetlenséggel és áldozatkészséggel kifejtének. Az estélyen ott volt mindenki, aki Lippa társadalmi életében szerepet játszik. A megjelentek közül kiemeljük dr. Szibig Frigyes pápai kamarás, lippai katolikus esperest, Strauszmann Jakab főrabbit, Csillag Róbert törvénytudást elnököt, a lippai katolikus hitközség elnökét, Schultz Sándornét, az izr. Nőegylet elnököt.

Az estélyt változatos, művészien összeállított műsor vezette be. Az első szám a „Celli bucsu“ c. életkép volt, melyet egy német élő kép követett. A „Hangvakiáry lakodalma“ című ötletes jelenet után az „Okos mama“ című Békeffy-Lajthay zenés komédia előadása következett sikerült szereposztásban. A szereplők közül kiemeljük: Kimizi Margit, Iszapász József, Neidenbach József, Raphanides Ferencné és Megyeri István teljesítményét, mely minden tekintetben kifogástalan és átgondolt volt. A műsor minden számának, ugyisint az ügyes szereplőknek őszinte, meleg sikerük volt.

A műsor után reggelig tartó tánc következett, melyhez a zenét a Lippai Sportklub kiváló jazzzenekara szolgáltatva.

Az estélyen résztvevő hölgyek névsorát a következőkben bocsájtotta rendelkezésünkre a rendezőség:

Asszonyok: Özv. Baróthy Ferencné, Sandrik Sándorné (Radna), Liptay Kálmáné, Puchreiner Hendriké, Kern Józsefné, Szulowszky Ödöné (Budapest), dr. Glatz Józsefné (Miskolc), dr. Puchreiner Harriné (Budapest), Schultz Sándorné, Krawat Imréné, dr. Dobos Ignác, Neisz Sándorné, Hagvó Józsefné, Halász Gyuláné (Radna), dr. Mategowszky Gyuláné, Popovicu Valérné, Pufici Atanasiné, Ghinchici Györgyné, Ferenczi Antalné, Ferenczy Károlyné, dr. Panek Norbertné (Radna), Barswein Gyuláné, Fedor Lajosné, Osgyáni Istvánné, Csillag Róbertné, Lehmann Andrásné, Klepp Miklósné, Kőmives Ferencné (Radna), Mátray Gyözőné (Radna), Klein Vilmosné, Novák Sándorné, Kosztelni Jánosné, özv. Panajoth Sándorné, özv. Panajoth Ignác, Japport Ignác, dr. Radnai Ödöné, özv. Mindl Józsefné, ifj. Mindl Józsefné, Szerb Miláné, Grimm Alajosné, Bacsilla Lajosné, Szépe Jánosné, Rudau Jánosné, özv. Szohner Györgyné, Springer Sándorné, Kern Bé-

láné, Kosztelni Jánosné, özv. Kövér Andrásné, Harmathy Vencelné (Ploiesti), Tóth Jenőné, Neidenbach Jánosné, Viktor Györgyné (Radna), Horváthi Sándorné, özv. Czucker Ferencné (Arad), Wersching Jánosné, Rafalszky Jakabné, Stelczel Lukácsné, Reiner Józsefné, Molnár Gyuláné, ifj. Molnár Gyuláné, Molnár Lászlóné, Herling Józsefné, Imre Istvánné, Raphanides Ferencné, Györi Józsefné, Tattai Pálné, Eigenhauser Jenőné, Szász Ferencné, Imre Istvánné, Maticza Intvánné, Ladányi Károlyné, Ladányi Lászlóné, Schönbauer Antalné, Zabretzky Mátyásné. — **Leányok:** Csillag Márta, Osgyáni Baba, Kern Totó, Liptay Ilonka és Janka, Halász Magdus (Radna), Friedmann Sári (Pankota), Imre Margit, Herling Baba, Fedor Böske és Irén, Krasztlii, Schönbauer Mici, Szász Aranka, Weisz Annus, Pollák Rózsi, Zabretzky Gizi és Magda, Szalpéter E. us, Ladányi Baba és Józsika, Maticza Annus, Lenkei Rózsi, Raphanides Ilonka és még sokan mások. (s. i.)

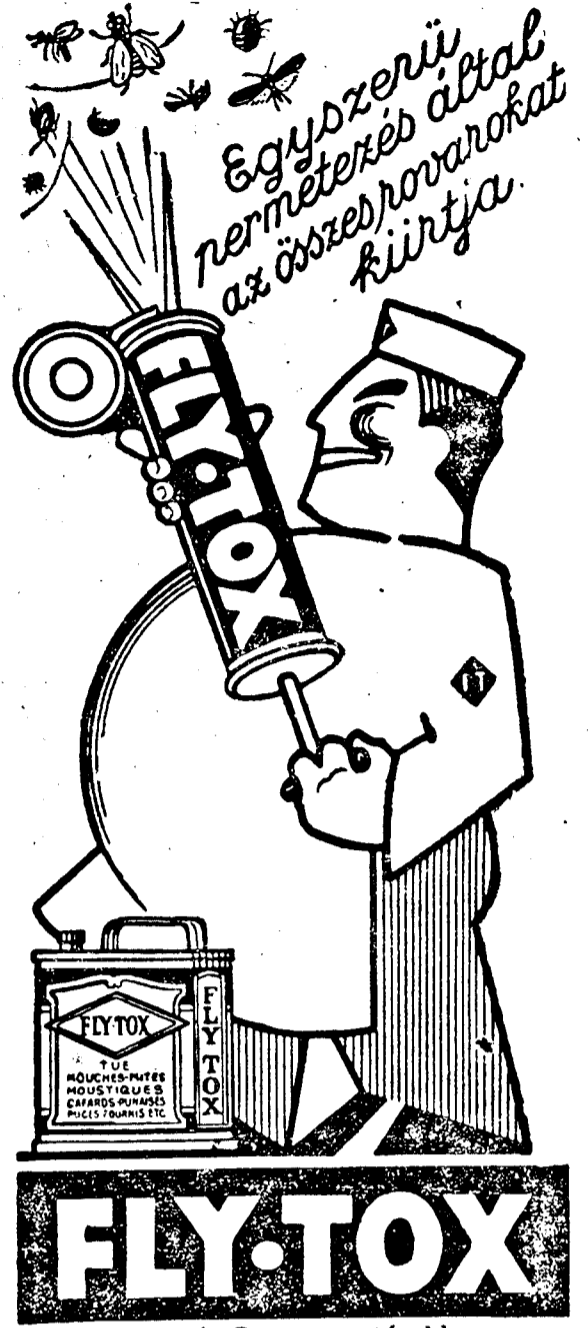
GRETA GARBO — önmagáról

Intim beszélgetés a népszerű filmest-laggal.

Hollywoodból jelentik: Arthur Höllriegel, a legkitünőbb német újságírók egyike, aki mint riporter beutazta az egész világot, mint ismeretes, könyvet írt Hollywoodról, a filmmetropoliszról. Höllriegel amerikai körutia óta igen sok cikket írt a tengerentúlon tett tapasztalatairól és azok közül legutóbb jelent meg egy **intim beszélgetése Greta Garbóval**.

A kitünőbb riporter azt mondja, hogy Greta Garbo nem olyan, amilyennek elképzelte. Először is nem látszik olyan magasnak, mint a vásznon, azután meg rendkívül szívelves, egyszerű és közvetlen. Ha azután beszélni, kezd és az ember hallja talál és mélyértelmű megjegyzéseit, akkor olyan Garbo áll előttünk, aki nagyobb mint volt bármelyik filmjében.

— A színpadon nem lehet megtanulni a filmjátszás ezer titkát — mondotta az isteni Greta — a make-up és a pantomim művészetét, amelyre a filmmel szükség van. A színpadon használt széles mozdulatok hasznavehetetlenek a filmmel, ahol fontosabb az érzelmek letoptítása, mint a heves emóciók megjátszása. A színpad szigorú tanítómester, a vásznon azonban könyörtelen hajtó. És a film sokkal nagyobb mértékben megköveteli a testi és szellemi tökéletességet, mint a színpad. Gyakran éjjel-nappal kell dolgoznunk, a vasárnapot sem kivéve. És mennyi olyan kényelmetlen apró probléma merül fel, amelyről a kívülállónak sejtelve sincsen. A make-up maga is különálló probléma, nemkülönben a hajviselet. Az én szemem zöld. A filmen fekete. A hajam szőke. A filmen hol világosabb, hol sötétebb aszerint, amilyen fényt használunk. Sokat kellett kísérleteznie a ruhákkal és a színekkel. Így rájöttem, hogy a zöld szín az, amely leginkább

Kapható: Gyógyszertárakban, droguériákban, illatszertárakban stb.

Főlerakat:
Str. Plantelor 26, Tel. 342/93, București.

összhangban van a megjelenéssel. — Általában nagyon kell ügyelnie az embernek önmagára. Ha nem vigyáztam volna az egészségemre, nem értem volna soha célhoz. Gyenge fizikumú lány voltam és mint északi embernek, nagyon szokatlan volt a hollywoodi klíma számomra és eleinte betegeskedtem is. Minden erőmet össze kellett szednem, hogy megálljam a helyemet. Ahelyett, hogy résztvettem volna a társasági életben, ha nem dolgoztam, odahaza pihentem. Maidenem annyi órát aludtam, mint amennyit ébren töltöttem. Csupa egyszerű és tápláló étel volt az eledelem, többnyire friss főzelék. Sokat sétáltam a tengerparton. Igaz, a jövedelmemből tarthatam volna nagy estélyeket, de a nagy társadalmi élet nem biztosíthatta volna azt a nyugalmat, mely most körülvesz. A vásznon pedig a fáradság legkisebb jelét azonnal észre lehet venni. Az ember megcsalhatja önmagát, de a felvevőépet nem. Téved az, aki azt hiszi, hogy a filmszínész élete könnyű és ragyogó. Kemény munka ez, mely egész embert igényel és aki csak félig adja magát oda neki, az nagyon gyorsan megállapíthatja, hogy ezen a pályán nincs mit keresnie!

Román—jugoszláv vegyes bizottság száll ki Kisienőre

Néhány nappal ezelőtt részletesen beszámolt arról az Aradi Közlöny, hogy Kisienő határában egy jugoszláv repülőgép kényszerleszállást végzett, aminek következtében a pilóták megsérültek és a repülőgép összetört. A szerencsétlenség színhelyére Aradról bizottság szállott ki, a gépet lefényképezték és a repülőgéphez addig nem szabad hozzányulni, míg egy román-jugoszláv vegyes bizottság a vizsgálatot meg nem tartja. A bizottság csak a jövő héten száll ki, addig a repülőgépet csendőrség őrzi.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

A Banca Nationala pénztárjegyei és az aradi pénzpiac

Aradi bankvezér nyilatkozata a pénztárjegyek gyakorlati jelentőségéről — Ujabb bankjegy-bőség, infláció nélkül — Háromfajta pénztárjegy kerül kibocsátásra — A nagyipar is követi a példát

50—60 millió lejt szolgáltatnak be az aradi bankok

Általános feltűnést keltett a pénzpiacon és sok kommentárra adott alkalmat az a hír, amelyről az Aradi Közlöny részletesen beszámolt s amely szerint a Banca Nationala egymilliárd lejt értékben pénztárjegyeket bocsát ki.

A pénztárjegyek kibocsátásával a Nemzeti Bank azt akarja elérni, hogy az ország pénzügyzetében felhalmozott, teaurált készpénzállomány, amellyel a bankok akkor látták el magukat, amikor külföldről a riasztó hírek elterjedtek az ottani bankbukásokról, ismét visszakerüljön a közforgalomba.

Ezeket az összegeket annakidején a Banca Nationala bocsátotta a pénzügyzetek rendelkezésére, nehogy fennakadás legyen, abban az esetben, hogyha a közönség nagyobb összegben akarná kivenni bankbetéteit. A készpénzállomány azóta a bankok pénzeszközében van s a rendelet a bonok kibocsátásával azt célozza, hogy a forgalomból ily módon kivont pénzeszegek ismét visszakerüljenek az ország pénzforgalmába, viszont a bankok bármikor rendelkezessenek a bonok alapján az ily módon a Banca Nationalához beszolgáltatott pénzeszegekkel.

A rendeletre vonatkozólag ma beszélgetést folytattunk Arad pénzügyzeti köröknek egyik vezető egyéniségével, aki a következőket mondotta:

A Banca Nationala mintegy félvévelel ezelőtt már bocsátott ki pénztárjegyeket, amelyek 30, illetve 60 napos lejraatra voltak kiállítva. A rendelet célja, hogy a bankokban teaurált pénz visszakerüljön a Banca Nationalához, amelynek állandóan nagyobb összegű készpénzállomány felett kell rendelkeznie, hogy a befutó visszszámítási kérelmeknek eleget tudjon tenni.

A bonok után kamatot is fizetett a Banca Nationala, még pedig a 30 napos bonok után 6,

amíg a 60 napos pénztárjegyek után 7 százalékat. Mivel akkor bemutatásra szóló pénztárjegy nem volt forgalomban, a bonok után a pénzügyzetek lombárkölcönt is kapítottak a Nemzeti Banktól, ha a bon lejáratát előtt szükségük volt készpénzre. A nyújtott kölcsönt azután levonták a pénztárjegy beváltásánál. A Banca Nationala intézkedése igen üdvös a pénzpiac szempontjából, mert ily módon infláció nélkül újabb nagyobb stukk bankjegy kerül forgalomba, ami eddig ki volt abból vonva s amit a pénzpiac kezdett megérezni, mert már kezdett mutatkozni a bankjegy hiány.

A pénzügyzetek a legteljesebb bizalommal fogadják a Banca Nationala által kibocsátott bonokat, amit mutat az, hogy a múltkor kiadásánál csupán az egyik bucuresti bank pénztárjegy ellenében 800 millió lejt szolgáltatott be.

A jelenlegi kibocsátásnál három fajta pénztárjegyet bocsát ki a Banca Nationala. Bemutatásra szólót, amely után 5 százalék kamatot, hathónapra szólót, amely után 5 és fél százalék kamatot és egy évre szólót, amely után 6 százalék kamatot fizet. Hozzávetőleges becslés szerint az aradi pénzügyzetek körülbelül 50—60 millió lejt szolgáltatnak be bonok ellenében a Banca Nationalához.

A Banca Nationala pénztárjegyeivel kapcsolatban felmerült annak a terve is, hogy minden nagyobb román ipari vállalat bocsát ki hasonló módon bonokat, amelyeket azután a vállalat pénztára vált be készpénzre. Erre vonatkozólag Buzdugan, a Banca Nationala igazgatója s a bankszindikátus elnöke ma Stinaiban jelentést tett Argetoianu pénzügyminiszternek a nagyipari vállalatokkal folytatott tárgyalásairól. A Banca Nationala igazgatója beszámolt a pénzügyminiszternek a szindikátus égisze alatt történő kötelezővények kibocsátásáról is.

Elmaradt a Victoria Bank székházának elárverezése

A pénzügyminiszter rendeletileg eltörölte a pénzügyzetre kivetett kétmillió négyszázezer lejnyi adót —

Az aradi Victoria Bank székházára ma délután 3 órára árverést tüzött ki a kincstár, amelyet azonban nem lehetett megtartani, mivel azt közben egy pénzügyminiszteri rendelet megsemmisítette. A kincstár ugyanis az év elején a Victoria Bank Urvis-Bokszeg-i faváladatára 2 millió 400 ezer lejt adót vetett ki, amelyet azonban a bank arra való hivatkozással, hogy az törvényellenes volt, mivel az adókivetést az egész bankvállalatra egyetemlegesen

kellene volna eszközölni és nem pedig annak minden egyes vállalkozására külön-külön, kérte a pénzügyminiszteriumot, hogy a bank aradi székházára eszközölt foglalást, illetve a kivetett adót semmisítse meg.

A pénzügyminiszterium ugyancsak magáévá tette a banknak az álláspontját és a kivetett 2 millió 400 ezer lejt adót eltörölte és így természetesen a mára hirdetett árverés is semmisnek deklaráltatott.

Bizottságot nevezett ki a kormány a magánvasutak kérdésének végleges rendezésére

Bucurestiből jelentik: A magánvasutak megváltásának ügyében végleges rendezést készít elő a kormány. A magánvasutak vezetésével a tárgyalások lefolytatására bizottságot neveztek ki, amelynek tagjai Savel Radulescu meghatalmazott miniszter, Mihai E. Pencovici külügyminiszteri vezértitkár, I. Tutuc professzor, a pénzügyminiszterium műszaki tanácsosa, dr. Vasile Popp, a közlekedésügyi miniszterium magánvasutagazgatója és Dem. Moldoveanu, a CFR vezérigazgatójának jogtanácsosa.

Szigoru bátyegrendelet az aradi pékek címére. Az aradi megyei gazdasági tanácshoz ma a földmivelésügyi miniszteriumnak egy rendelete ér-

kezett, amelynek értelmében felhatalmazza a miniszterium a hatóságokat, hogy azokat a pékeket, akiket rajtakapnak azon, hogy ugyanazt a kenyérbélyeget többször is használják, azonnal átadják az ügyészségnek. A miniszterium szigorú rendelete minden bizonyítást fog kiváltani.

Ujabb vizsgálat a Temesvári Sörgyárban. Temesvárról jelentik: Taranu Viktor kerületi pénzügyi vezérfelügyelő tegnap délelőtt Bata pénzügyi ellenőrrel együtt megjelent a temesvári sörgyárban és ott a raktárállományról pontos jegyzékötvet vett fel. A felvételezés után Taranu vezérfelügyelő a sörgyár több könyvét lefoglalta és azok adatainak helyességét vizsgálat tárgyává teszi. A sörgyár ügyében különben Nicolaus György ügyész elkészült a nyomozással s az iratokat eljuttatták a vizsgálóbírónak. A közeli napokban érdekes fordulat történik.

Akinek a gyomra fáj, vagy bél-működése megrekedt, vagy gyomorégése van, az igyon természetes

Bikszádi vizet.

Számos egyetemi tanár által ajánlva. — Mindenütt kapható.

= ALÁIRTÁK A ROMÁN-OSZTRÁK KERESKEDELMİ SZERZŐDÉST. Bécsbő! jelentik: Az osztrák külügyminisztériumban ma aláirták a román-osztrák kereskedelmi és veterinaris szerződést. A két állam között kereskedelmi megállapodás csak a parlamenti ratifikálás után lép életbe.

= A besztercei sőtődék közös üzemét állították fel. Besztercéről jelentik: A kenyérbélyeg bevezetésével a péküzemek rezsije jelentősen megnövekedett, ami a kisebb üzemek további fennmaradását kétségessé tette. A rezsiköltségek csökkentésére és a péküzemek racionalizálása céljából a besztercei sőtődék közös vállalatot alapítottak, amely az egész város kenyérszükségletét fogja ellátni. A sőtődék a közös üzemét a Gustav G. Csallner & Söhne gőzsőtődéjében nyitották meg.

= A CFR költségvetés-árlejtése. Bucurestiből jelentik: A CFR vezérigazgatója augusztus 31-én speciális költségvetés-árlejtésre tart árlejtést. Óvadék 5 százalék. Az árlejtést a Directia Economatului-nál Bucuressti, Calea Victoriei 118. szám alatt tartják meg.

= Aradmegyei autóbusszkoncesszió-pályázat. Bucurestiből jelentik: A közlekedésügyi minisztériumban most folynak az autóbusszkoncessziók árlejtései. A minisztériumban augusztus hó 28-án tartják az Arad—Orczyfalva közötti 58 kilométeres útvonalra vonatkozó járat koncessziójának árlejtését, amelyre eddig 6 pályázat érkezett.

= Az aradi Credit S. A. sorsa. Credit S. A. aradi részletkereskedelmi vállalat, amely több aradi kereskedő részvételével alakult meg, szeptember 6-án rendkívüli közgyűlést tart, amelyen Weisz Istvánnak és társainak a társaság sorsára vonatkozó javaslatát tárgyalják le és kiegészítik az igazgatóságot.

= Kedvező mederben haladnak az olasz-román kereskedelmi tárgyalások. Megirta az Aradi Közlöny, hogy a kormány tárgyalásokat kezdett Olaszországgal nagyobb mennyiségű kukorica elhelyezésére, illetőleg az olasz-román kereskedelmi szerződés ilyértelmű módosítására. A tárgyalások levezetésére Popescu Cesar iparügyi államtitkár utazott Rómába. Vasilescu-Karpen kereskedelmi és iparügyi miniszternek a legutóbbi minisztertanácsban tett kijelentése szerint, a tárgyalások kedvező mederben folynak úgy, hogy néhány napon belül megegyezés jön létre.

= Ismét megnyitják a Begacsatorna jugoszlávial része. Temesvárról jelentik: A jugoszláv kormány a Begacsatorna jugoszláv részén a csatorna javítási munkálatok miatt a hajózást beszüntette, ami viszont a bánági gabonaértékesítésnek okozott kárt. Többszöri közbenjárásra két nap elött Peter Julián dr. kormányzó küldött ismét sürgető táviratot a csatorna megnyitása érdekében, — a jugoszláv külügyminisztérium közölte, hogy augusztus huszonötödikén a csatornát ismét megnyitja és a hajózás zavartalan menete így biztosított. Szakkörök véleménye szerint a Begahajózás kedvező hatással lesz a gabonaárak alakulására.

= A Consum legujabb száma hiven beszámol azoknak a tárgyalásoknak minden fázisáról, amelyek a pénzpiac szanalására folytak. Ezenkívül beszámol a legujabb fizetékptelenségekről, közli a legirisebb versenytárgyalási kiírásokat, gabonapiaci eseményeket, szállítmányozási híreket. Kérjen mutatványszámot a kiadóhivaltaltól; Cluj, Str. I. Maniu 3.

NYILTTÉK.

E rovat alatt közölttekért nem vállalunk felelősséget ERTESÍTÉS!

Hétfőttől kezdve autóbusszjárat megy Aradról—Temesvárra. Indulás Aradról reggel 7 órakor a Szentháromságosobortól, visszatérés Temesvárról d. u. 2 órakor a Dom-térről.

Ujarad-Kalásai autóbusszvállalkozó.

Diákvizumokat legolcsóbban csakis **Künstler vizumirodában** szerezheti be. Bul.Reg. Maria 24. sz. a.

Férjhez megy a spanyol exkirály leánya

Tizenötmillió lejnyi hozományt ad Alfonso a leányával — A spanyol infánsnő maga készíti a kelengyjét és egy kétszobás lakásba költözik ifju férjével, aki még az egyetlen hallgat... — A vőlegény nem bízik a hozományban...

Londonból jelentik: Beatrice spanyol infánsnő, Alfonso exkirály idősebb leánya decemberben tartja esküvőjét Alvaro Antoine Bourbon-Orleansi herceggel. Ez az esküvő a legdemokratikusabb külsőségek között fog lezajlani, a híres spanyol udvari etikett pompája nélkül.

Az infánsnő nem is egy detronizált uralkodó, hanem egy nyugalmazott államfi hivatalnok leányához illő szerénységgel készül menyegzőjére. A tennisz és autó nem érdekli, egész napját otthon tölti és kora reggeltől késő estig ruháin dolgozik a hajdani nagy dinasztia számított saria.

Spanyolország emigrált királyi családjára vet fényt az a munka, amelyet most az infánsnő folytat. A kelengye, amit az infánsnő kap, inkább tartós, semmint fényűző. Egész fehérneműgárderobja tizenkét garnitúrából áll. Az egyetlen ruha, amit nem maga Beatrice hercegnő készít, az esküvői ruhája, amelyet a párisi, magyar származású szabó, M. Kis készít. Mária Krisztina hercegnő, aki legközelebb szintén egyik Bourbon hercegnek lesz a menyasszonya, szorgalmasan segít nővéreinek a kelengye készítésében.

Az esküvői ünnepségek nélkülözni fogják mindazt a fényt és pompát, amelyek valaha oly jellemzőek voltak a madridi udvarra. A spa-

nyol exkirályról távolról sem lehet azt mondani, hogy szegény. Leányának hozományul mégis csak tizenötmillió lejt ad, ami nem nagy összeg, különösen ha tekintetbe vesszük, hogy a spanyol nemesség az utóbbi spanyolországi események következtében sincs abban a helyzetben, hogy az infánsnőt mesés nászajándékokkal ajándékozza meg. Pedig valamikor a nászajándékok kedvéért érdemes volt spanyol királyleányt feleségül venni. Mindössze az egyik nagynéni, Eulália infánsnő, ki kolostorban él, ad az ifju párnak mintegy másfélmillió lejnyi ajándékot. Készpénzben.

Alvaro herceg, a vőlegény, egy svájci technikai főiskola hallgatója, a vasútépítésre specializálta magát. A diploma megszerzése után egy gyárban, mint mérnök akar dolgozni, természetesen — nem Spanyolországban.

— Dolgozni akarok és szerencsés leszek, ha feleségem részére a létfenntartáshoz szükséges javakat elő tudom teremteni. — mondta a vőlegény, aki talán nem bízik abban, hogy a tizenötmillió hozományt a feleséges apóstól megkapja. Erre vall az is, hogy az ifju pár a házasságkötés után Svájcban kétszobás lakásban fog lakni s mindaddig, míg a herceg tanulmányait befejezi, az infánsnő vezeti a háztartást, aki máris büszke arra, hogy tud főzni.

Rádió műsor.

KEDD, AUGUSZTUS 25.

Bucuresti. 1.00. Gramofon. 6.00. Könnyű és románt zene. 7.10. Zenekar. 8.00. Rádióegyetem. 9.00. Rádiózenekar. 9.45. Babici Lydia énekesnő dala. — Budapest. 9.15. A 2. honvédegyezred zenekarának hangversenye. 9.45. A hangverseny folytatása. 12.00. Déli hangverszó az Egyetemi templomból. 12.05. Hangverseny. 12.35. A hangverseny folytatása. 5.00. Semmi sem új a nap alatt. Vértés József dr. előadása. 5.30. Magyar nő-tán. Előadja Orbán Sándor és Rigó Jancsi cigányzenekara. 6.30. A Mándits szalonzenekar hangversenye a Dunakorzó kávéház és a Pilseni étterem közös terraszáról. 8.00. Az Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. Majd: Farkas Jenő és cigányzenekarának hangversenye a Spolarich-kávéházból. — Bécs. 11.30. Wolfsthal zenekar. 1.15. Német mesterek dala gramofonon. 3.50. Gramofon. 5.00. Táncczene gramofonon. 10.15. Wollner zenekar. — Berlin. 5.00. Zenekari hangverseny a rádiókollitársról. 7.30. Amiről beszélnek. 8.00. Táncczene. — Kassa. 12.30. Az Illés cigányzenekar játéka. 2.30. Rádiózenekar. 6.20. Gramofon. — Milano. 5.00. Gramofon. 7.15. Vegyes zene. 8.45. Csevegés. 9.00. Szimfonikus hangverseny. 10.30. Táncczene. — Pozsony. 11.05. Hangverseny. 12.30. Déli zene. 2.00—5.00. Gramofon. 6.00. Cigányzene.

A szerkesztésért

STAUBER ISTVÁN
felel.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DÍJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Let. vastagabb betűvel 8, illetve 10 Let. A legkisebb hirdetés ára 10 szóig hétköznap 40, vasárnap 50 Let. A vastagabb betűvel kiírt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olvasó apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető megváltoztassa. Csak válaszlevéllel ellátott kérdésszköndésre válaszolunk. Ajánlatok jelzés levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.
HIRDETÉSEKET DÉLUTÁN 6 ÓRAIG VESZÜNK FEL.

ELLÁTÁS.

2-3 iskolás gyermeket teljes ellátásra felvesz Dr. Löwne, volt Vécsey-uca 3.

LAKÁS.

BÜTOROZOTT különbejáratu szoba azonnal kiadó. Strada Consistorului 20. 2797

KETSZOBAS LAKAS (disznótartással) Mihály-uca 8., egyszobás lakás Sarió-uca 74. alatt kiadó. 2802

URINO vagy fiatal házaspár kellemes otthont találhat urinónél. Elegáns uccai szoba, különbejáratu, előszoba, esetleg konyhasználattal. Cim az Aradi Közöly kiadóiban. 2805

EGY-KÉT és háromszobás lakás kiadó. Bővebbet: v. Andrassy-tér 19., a ház-mesternél. 200

KIADÓ a volt Szabadság-tér közvetlen közelében. 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Cim: Calea Banatului (v. Asztalos Sándor-u.) 3. 800

KETSZOBÁ, konyhas I-ső emeleti lakás, a Szabadság-tér sarkánál kiadó. Cim az Aradi közöly kiadóiban.

Kiadó

3 szobás uccai lakás fürdőszobával és zárt folyosóval, novembertől. Volt Pöltenberg-u. 22

INGATLAN.

ÖKEBEFEKTETESRE alkalmas nagyobb bérház, mely 20 százalékos jövedelmez, adó. Cim az Aradi Közöly kiadóiban. 2809

VÉTEL ÉS ELADÁS.

ELSŐRENDŰ női és férfi templom-ülések eladó. Cim az Aradi Közöly kiadóhivatalában. 2799

EGY használt, de jókárban levő 3-4 Hp. villanymotor, 2 fázisu, megvételre kerestetik, Phoenix-nyomda Arad, Háltör. 2807

KERESEK megvételre jókárban levő gyermekágyat. Cimeket az Aradi Közöly kiadóiba kérek. 2749

FOTELOK, hintaszék, vitrinek, szekrények, asztalok, székek, festmények, kis toalet asztalok, férfi és női órák, ékszer, fali órák, iratszekrények, márványszobrok, indiai tála, tükörök, kredenc, antik órák, szőnyegek, gyermekágy, vas- és faágyak, matracok, dísz tárgyak, iratszekrény, pafeton, komplett szobaberendezések stb. stb. eladók.
SALGÓNÉ bizományi üzlete, Str. Horia No. 1. (Neuman-palota)

SAJÁT TERMESŰ MÉNESI fajborok 16 lejtől Zubor Andor pincéjében kaphatók. Strada Sincsi (Szt. Antal) 2. 2393

ÚJ ÜZLETBERENDEZÉS jutányos áron eladó. Megtekinthető: Bul. Reg. Maria 19., ház-mesternél.

KITÜNO, jókárban levő 2 Hltres vas-hordók eladók. Cim az Aradi Közöly kiadóiban. 200

ÜZLETEK.

KIADÓ fa-, szén-detaillüzletnek, vagy más kisipari telepnek, raktárnak megfelelő külön udvar, 6 helyiséggel, víz, gáz és villannyal, volt Erzsébet-köruton. Roth Zsigmond, Böttvs-u. sarok. 2780

KIADÓ főtéren üzlethelyiség október 1-től március 30-ig. Erdeklődni olasz fagyaltüzlet Bulev. Reg. Maria 8. 2798

ÜZLETHELYISÉG a Szabadság-tér sarkánál azonnalra kiadó. Cim az Aradi Közöly kiadóiban.

A menyházai nyaralók és kirándulók figyelmébe!

Aki jól, olcsón akar étkezni, keresse fel a KAUFMANN-vendéglőt. Kitűnő házikoszt.

Steiner izr. leányinternátusban

még egy pár növendék felvétetik. Kitiűnő ellátás, állandó bennlakó tanárnői felügyelet, nevelés és napi correpetalás.
Külön német órák.

Arad, Str. Popa I. Russu 3. 2286

Háromszobás, fürdőszobás

és szükséges mellékhelyiségekkel álló lakás teljesen újonnan festve f. évi szeptember 1-től kiadó a Str. Ghiba Birta 40 sz. alatt. Ugyanott 5 Atobox jutányos áron azonnal kiadó. Bővebb felvilágosítást a helyszínen vagy Batthyány-uca 20. a Gyári Alkalmazottak Temetkezési Egyesület székházában a hivatalos órák alatt 8—12 és 3—7 között 2770

Iskolás urilányok

teljes ellátást nyerhetnek, garancia tiszta uccai szoba, zongora és fürdőszoba használatu központban, I. em. kedvezményes árban. Cim Str. Moise Nicoara 9—11. (Petőfi-uca) háztulajdonos. 2787

Nagy üzlethelyiség

főtéren, a Minorita-templommal szemben november 1-re kiadó.

Cim az Aradi Közöly kiadóiban. 250

PUBLICATIE DE LICITATIE.

Se aduce la cunoştintă publică, cumcă din încredinţarea curatorului massei falimentare a firmei falite Banca de Credit si Cassa de Pastrare din Arad S. A. in sarcina, riscul si cheltueala debitorilor tardivi in plata in conformitate cu art. 306 din Codul Comercial se vor vinde la licitatie publică cu interventia subseminatului notar public la ziua de 28. August anul curent la orele 3 postmeridiane in biroul subseminatului Strada Horia Nr. 2. diferite giuvaericale, tacamuri, un costum barbatesc si stofa de haine date in gaj sub pozitieile 1063, 1216, 1380, 1533, 1707, 1770, 1800 si 869. pelangă pretu de strigare total de 19.720 lei, eventual si sub acest pret, iar in continuare in aceasi zi la orele 5 postmeridiane in loahul mai sus numitei firme falite Strada Alexar.ori Nr. 8. diferite mobile date in gaj sub pozitie 859, pelangă pretul de strigare de 16.665 lei, in caz de nevoie chiar si sub pretul de strigare. Condiţiunile de licitatie detaliate si informatiunile privitor la vederea obiectelor scoase la licitatie se pot cunoaste in biroul subseminatului notar public in orele de birou. Arad, la 21. August 1931. Dr. Bogdan notar public. 2796

HUNGARIA

Nagyszálloda BUDAPEST.

Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árak!
Táviratcím: „HUNGARIOTEL”.